

SIELU JA HENKI RAAMATUSSA

Johanan Ben-Israel 5768 — יוחנן בן-ישראל ה'תשס"ח

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2007

Päivitetty 23.09.2007

SISÄLTÖ

	sivu
<u>ALUKSI</u>	1
<u>JOHDANTO</u>	1
<u>SIELU JA HENKI RAAMATUSSA</u>	2
<u>SIELUN JA HENGEN KÄSITTEELLINEN ERO</u>	3
<u>PYHÄ KOLMINAISUUS – PAKANALLINEN HARHA</u>	5
<u>HERRA MEIDÄN JUMALAMME ON YKSI AINOA</u>	6
<u>RAAMATUNPAIKAT</u>	7
<u>SIELU HEPREALAISISSA RAAMATUSSA</u>	8
<u>HENKI HEPREALAISISSA RAAMATUSSA</u>	19
<u>SIELUN JA HENGEN LÄHISANAT RAAMATUSSA</u>	27
<u>LÄHTEET</u>	28

ALUKSI

Hämmästyin kun luin Isosta Raamatun tietosanakirjasta hakusanojen *sielu* ja *henki* selitykset. Kummankin sanan selitykset olivat erillisiä eikä niissä juurikaan viitattu toisiinsa. Minulle jäi se käsitys, että teoksen kirjoittaneilla teologeilla ei ole ollut selkeää käsitystä sielun ja hengen eroista Raamatun ilmoituksen pohjalta tai siitä miten sielun ja hengen voi ihmisessä erottaa, jos se ylipäättään on edes mahdollista. Raamatunkaan valossa tämä asia ei ole niin selvä kuin meidän länsimaisessa ajattelussamme, jossa sielu ja henki käsitteinä täysin erotetaan toisistaan, niin kuin Isossa Raamatun tietosanakirjassakin. Käytännön elämässä on vaikea sanoa, mikä ihmisessä kuuluu sielun piiriin, mikä hengen piiriin ja mikä fyysisen ruumiin piiriin, sillä ihminen on aina *'psykofyysinen kokonaisuus'*. Vasta 1900-luvun loppupuolella kehittyneessä tieteellisessä maailmankuvassa monet sielun piiriin kuuluvat tunne-elämän prosessit alettiin selittää aivosolujen kemiallisina reaktioina ja popularisoidussa tieteellisessä kirjoittelussa puhutaankin lähes poikkeuksetta sielun ja hengen sijaan tunteiden kemiasta.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on valottaa sitä, miten Raamatussa puhutaan sielusta ja hengestä sekä sitä, kuinka nuo käsitteet tulisi ymmärtää raamatullisesti ilman mitään kristillis-teologisia tulkintoja ja selittelyjä tai tieteellisiä spekulatioita. En kuitenkaan anna lopullisia vastauksia vaan haastan sinutkin tutkimaan asiaa Jumalan Sanan pohjalta. Kirjoituksen lopussa on kaikki ne heprealaisen Raamatun jakeet, joissa sielu ja henki esiintyvät lähisanoineen. Jakeiden perusteella voit muodostaa oman raamatullisen käsityksesi sielusta ja hengestä. Jos et ymmärrä jotakin asiaa, voit kysyä selvennystä, tai jos olet eri mieltä kanssani, voit lähettää palautetta sähköpostilla. Kaikki palaute ja kritiikki on tervetullutta ja saattaa vaikuttaa kirjoituksen sisältöön jatkossa.

JOHDANTO

Vaikka heprealaisessa Raamatussa puhutaankin sekä sielusta että hengestä, niin juutalaisuuteen käsitteet sielu ja henki nykyisessä muodossaan tulivat vasta koko heprealaisen Raamatun kirjoittamisen jälkeen toisen pyhäkön aikana, jolloin Jerusalemissa oli hyvin vireä juutalainen kulttuurielämä. Pyhäkön tuhon jälkeen kehittyi perinteinen rabbiininen juutalaisuus, joka ammensi elinvoimansa juuri tuosta pyhäkön aikaisesta valtavan laajasta kulttuuriperinteestä uuden tulkinnan ja erilaisen aikaansa sovelletun ymmärryksen kautta kun

pyhäkköä ei enää ollut Jumalan palvelemisen keskuksena.

Toisen pyhäkön aikana juutalaisten keskuudessa vaikutti myös erittäin voimakas hellenisaatio Jerusalemin oppineissa piireissä. Tästä syystä juutalainen kulttuuri omaksui monia käytäntöjä (esimerkiksi koulujärjestelmän, josta kehittyi Ben-Siran toimesta valtavan suosion saanut *ješiva*-laitos), käsitteitä ja oppeja myös kreikkalaisesta ajattelusta ja filosofiasta, joka oli omiaan lähentämään myöhempää kristinuskoa pakanuuteen (esimerkiksi Raamatun tekstien allegorinen kabbalistinen tulkinta). Kehitys johti lopulta kristillisyyden eroon juutalaisuudesta. Tätä täysin pakanakristillistä pääosin kreikkalais-roomalaisesta filosofiasta ammentanutta puolta edustavat kaikki kirkkoisät, jotka olivat poikkeuksetta juutalaisvihaajia ja kirjoittivat avoimesti juutalaisista jumalantappajina ja Jumalan hylkäämänä kansana. Nykyinen kristillisuus on oksastettu täysin tähän pakanallisen juureen, siis pakanallisten kirkkoisien luomaan kristilliseen teologiaan, jossa Israelia Jumalan omaisuuskansana tuskin mainitaan.

Kristillisen teologian pohjana on oppi kirkosta (tai seurakunnasta) *'uutena Israelina'*, jolle kaikki Raamatun lupaukset kuuluvat, jos ei kirjaimellisesti niin ainakin vertauskuvallisesti. Tyypillistä kristilliselle teologialle onkin Kirjoitusten allegorinen tulkinta, jossa monet selvät Israelille ja Avrahamin siemenelle kuuluvat siunaukset ja lupaukset nähdään vertauskuvallisesti vain seurakunnalle kuuluvina nyt uuden liiton aikana. Kuitenkaan Raamattu kokonaisuutena ei tue tällaista allegorista raamatuntulkintaa, jossa esimerkiksi Avrahamin lihalliset jälkeläiset, siis Israelin kansa – juutalaiset, jätetään tulkinnan ulkopuolelle Jumalan hylkäämänä kansana. Raamatun ilmoituksen perusteella Israelilla on tärkeä ja ratkaiseva rooli Jumalan suunnitelmassa kaikkina aikoina eikä sitä voi millään tavalla kiistää tai kieltää!

SIELU JA HENKI RAAMATUSSA

Jumala valmisti ihmisen ruumiin maankamaran mullasta (עֶפֶר מִן־הָאֲדָמָה – *‘afâr min-hā^{ad}dāmâ*) ja kaikki ravintommeikin on peräisin tuosta samasta mullasta. HERRA Jumala puhalsi ihmisen sieraimiin *'elämän henkäyksen'* (נְשִׁמַת חַיִּים – *nišmát ḥajjîm*) ja näin ihmisestä tuli *'elävä sielu'* (נֶפֶשׁ חַיָּה – *néfeš ḥajjâ*). Vaikka tässä yhteydessä ei käytetä varsinaisesti sanaa *'henki'* (רוּחַ – *rûḥ*), niin itse ymmärrän juuri Jumalan puhaltaman hengen tekevän ihmisen sielusta elävän. Ilman henkeä ei voi olla sieluakaan. Näin sielu on aina yhdessä hengen kanssa eikä niitä voi mitenkään erottaa toisistaan. Raamatussa henki, sielu ja ruumis mainitaan yhdessä vain kerran: ***“Itse Rauhan Jumala pyhittääkään teidät kokonaan, ja säilyköön koko teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne nuhteettomina meidän Herramme Ješuan HaMašian tulemukseen.”*** (1Tess 5:23). Tähän liittyen lue myös kirjoitus NELJÄ JUMALAN LUOMAA MAAILMAA. Mainitseamalla hengen, sielun ja ruumiin yhdessä Šaul Paulos tarkoittaa ihmistä kokonaisuutena, siis psykofyysistä kokonaisuutta.

Seemiläisissä kielissä *'sielu'*, *nefeš* (נֶפֶשׁ – *néfeš*), tulee juuresta, jonka perusmerkitys on lähinnä *'hengittää'* (נָפַח – *nāfâš*). Tosin verbi esiintyy Raamatussa vain kolme kertaa *nif'al*-vartalossa (2Moos 23:12, 31:17, 2Sam 16:14), jossa se tulee ymmärtää myös esimerkiksi hengähtämisenä tai levähtämisenä. Sen sijaan *'sielu'* esiintyy 753 kertaa heprealaisessa Raamatussa, näinollen sen semanttinen kenttä on erittäin laaja ja monissa yhteyksissä se käännetäänkin eri sanoilla. Tämä on todella suuri vahinko, koska heprealaista Raamattua lukiessa *nefeš* on helppo ymmärtää eri asiayhteyksissä, niin miksei näin olisi myös muissakin kielissä! Arameassa sielu on נַפְשָׁא – *nəfšâš* (määr. נַפְשָׁא – *nəfšâš*), akkadissa *nappištu* ja arabiassa نَفْسٌ – *nâfs*.

Heprealaisessa Raamatussa sielua käytetään monissa erilaisissa ilmauksissa ja kielikuvissa. Valitettavasti melko usein se jätetään jopa kääntämättä juuri kielikuvissa. Esimerkiksi monessa psalmissa Daavid käyttää ilmausta ***“... sanovat sielulleni...”***, mutta se on lähes poikkeuksetta käännetty suomalaisiin käännöksiin ***“... sanovat minulle...”***. Sananlaskujen kirjan kielessä, jonka kielikuvat perustuvat usein arkaasiin fraaseihin, sanaa *nefeš* ei yleensä käännetä. Uskon, että

Raamatussa ei ole yhtään sanaa sattumalta, ja siksi tällainen kääntäminen harmittaa niiden puolesta, jotka eivät pysty lukemaan Jumalan Sanaa alkukielillä.

Joissakin yhteyksissä sielu käännetään kristillis-teologisen opin mukaan hengeksi. Tällainen teologisten oppien kautta kääntäminen ei tee oikeutta Jumalan Sanan Totuudelle eikä tällä tavalla käännettyjä Raamattuja voi käyttää Jumalan Sanan syvälliseen tutkimiseen.

Raamatun syvällisessä tutkimisessä alkukielten osaaminen on välttämätöntä, mutta silti suurin osa kristillisen maailman teologeista, pastoreista ja opettajista ei osaa edes lukea hepreaa, vaikka hieman kreikkaa saattaisivatkin osata. Monissa raamattukouluissa opetetaan vain kreikkaa ja sitäkin hyvin pintapuolisesti. Hyvin hepreaa ja kreikkaa taitavat teologit ovat usein yliopistojen tutkijoita eikä heidän tutkimustyönsä ja tietämyksensä useinkaan hyödytä uskovien yhteisöä millään tavalla. Oman lukunsa muodostavat ne opettajat, jotka nojaavat opetuksensa englanninkielisiin käännöksiin. Yleensä he korostavat Kuningas Jaakon käännöksen (*King James Version*) yliveraisuutta muihin käännöksiin nähden, mutta voin sanoa, että tuo käännös on monessa suhteessa huonompi kuin suomen 1933/38-käännös. Kuningas Jaakon käännös ei perustu Vanhan testamentin osalta täysin heprealaiseen Raamattuun, vaan seuraa usein kreikkalaista *Septuaginta*-käännöstä, varsinkin silloin kun kyseistä raamatunpaikkaa on siteerattu Uuden testamentin puolella. Samoin Uuden testamentin osalta Kuningas Jaakon käännös ei seuraa kreikkalaisia käsikirjoituksia, vaan nojautuu usein latalaisen *Vulgata*-käännöksen hyvinkin erilaiseen tulkintaan.

Kun heprealainen Raamattu käännettiin kreikaksi noin 200 eKr, niin tuohon *Septuaginta*-käännökseen *nefeš*-sanan vastineeksi otettiin kreikan lähinnä samaa tarkoittava sana *psykhe* (ψυχή – *psýkhê*), jota käytetään myös Uuden liiton Kirjoituksissa, missä se esiintyy 92 kertaa.

Seemiläisissä kielissä sanan 'henki', *ruah* (רוּחַ – *rûḥ*), alkuperäinen merkitys on 'tuuli' tai 'tuulahdus'. Se tulee juuresta, jonka perusmerkitys on lähinnä 'olla avara' (רָוַח – *rāwāḥ*). Juuriverbi esiintyy heprealaisessa Raamatussa kolmessa eri vartalossa vain 14 kertaa, mutta *ruah* esiintyy 378 kertaa. Näin sanan *ruah* semanttinen kenttä on erittäin laaja ja se on käännetty eri yhteyksissä eri sanoilla, yleensä joko 'tuuli', 'henki' tai 'suunta'. Arameassa henki on sama kuin hepreassakin רוּחַ – *rûḥ* (määr. רוּחָא – *rūḥâ*). Arabiassa henki on رُوح – *rûḥ*.

Ruah-sanaa käytetään monissa erilaisissa kielikuvissa, joissa se on usein jätetty jopa kääntämättä. Tämä näkyy selvästi varsinkin Raamatun vanhimpiin kuuluvissa fraaseissa esimerkiksi Sananlaskujen kirjassa. Niin kuin jo aiemmin olen todennut, tällainen kääntäminen ei tee oikeutta Jumalan Sanan totuudelle, eikä mitään käännöstä voi käyttää Raamatun syvälliseen tutkimiseen.

Septuaginta-käännökseen *ruah*-sanan vastineeksi, silloin kun se merkitsee 'henki', otettiin kreikan lähinnä samaa tarkoittava sana *pneuma* (πνεῦμα – *pneúma*), jota käytetään myös Uuden liiton Kirjoituksissa, missä se esiintyy yli 250 kertaa. Sanasta voidaan johtaa myös adjektiivi *pneumatikos* (πνευματικός – *pneumatikós*), jonka merkitys on 'hengellinen'. Sana *pneumatikos* esiintyy Uuden liiton Kirjoituksissa vain Paavalin kirjeissä 22 kertaa ja Pietarin kirjeissä kaksi kertaa.

SIELUN JA HENGEN KÄSITTEELLINEN ERO

Raamatussa sielu liittyy ihmisen mielenliikkeisiin, ajatteluun ja kokemusmaailmaan. Ihminen kokee asiat sielussaan ja sielullaan. Sielu on ihmisen 'minä' ja 'itse'. Syntiinlankeemuksessa juuri ihmisen sielu turmeltui, mutta ei henki. Tästä syystä meillä on jatkuvasti taistelu sielussamme kun henkemme tahtoisi elää Jumalan Sanan mukaan, mutta turmeltunut sielumme haluaisikin toteuttaa lihamme himoja. Tästä aiheesta Šaul Paulos kirjoittaa roomalaisille erittäin valaisevasti (Room 7-8).

Synti asuu lihassamme ja jäsenissämme. *‘Liha’* ei ole sama asia kuin *‘sielu’*, vaan liha ja lihallisuus on se turmelus – synti ja himo – joka kuolemanruumiimme jäsenissä asuu ja saastuttaa sielumme ja vieläpä henkemmekin (2Kor 7:1). Lihallisen ihmisen turmeltunut sielu elää lihan himojen ja halujen mukaan, sen sijaan hengellinen ihminen pyrkii elämään Jumalan tahdon mukaisesti kasvaen uskossaan pois lihallisuudesta.

Pyhä Henki asuu jokaisen uskovan sydämessä, näin yhteys Pyhän Hengen kanssa on yhteyttä hengen tasolla. Šaulin opetuksen mukaan meidän tuleekin vaeltaa Hengen mukaan eikä lihan mukaan (Room 8:3-4, Gal 5:16-18). Tästä syystä juuri turmeltunut sielumme on se, joka tarvitsee pelastusta uskon kautta Ješuaan.

Šaul Pauloksen opetuksessa hengellinen on lihallisen vastakohta (1Kor 3:1-3). Vaikka emme voikaan erottaa sielua ja henkeä toisistaan, voimme erottaa niiden hedelmän. Lihan teot ja hedelmät tulevat esille turmeltuneen sielumme kautta, mutta Hengen hedelmä tulee ilmi vaelluksessamme Pyhän Hengen ja Jumalan Sanan kautta (Gal 5:19-26, 6:1-10). Vain Pyhä Henki voi Sanan kautta kuolettaa turmeltuneen lihamme, jolloin emme enää vaella sen himojen ja halujen mukaan lihassa vaan Pyhän Hengen johdattamina Hengessä. Tämä kasvu näkyy elämässämme hyvänä Hengen hedelmänä ja rakkautena kaikkia ihmisiä kohtaan. Pyhän Hengen kasvatustyö Sanan kautta on uudistumista niin sielun mielen tasolla (Room 12:2) kuin hengenkin tasolla (Ef 4:20-25, 2Kor 7:1), johon meidän tulee päivittäin pyrkiä Pyhän Hengen voiman avulla.

Hedelmän erottaminen hengelliseksi ei ole kuitenkaan niin yksinkertaista, koska se voi olla myös sielullista. Sielullisuus on aina lihallisuutta, siis sellaista, joka lähtee puhtaasti meistä itsestämme, koska olemme luonnollisesti sielullisia olentoja. Myös monet hengellisiksi mielletyt asiat ja ilmiöt voivat olla itseasiassa sielullisia, jolloin ne eivät ole Pyhän Hengen aikaansaamia, vaan lähtevät puhtaasti meidän turmeltuneesta sielustamme ja saavat aikaan hajaannusta olivatpa ne kuinka hengellisiksi miellettyjä tahansa (Juuda 19). Usein sielullisen ja hengellisen erottaminen on käytännössä erittäin vaikeaa, vain hedelmä ajallaan paljastaa kummasta on todella kysymys.

Toisaalta sielu liitetään Raamatussa vereen, joka on koko ruumiissamme kiertävä elämäneste. Jos veri valuu maahan, niin ihminen ja eläin kuolee, näin sielu on ikään kuin veressä (1Moos 9:4, 3Moos 17:10-12). Juutalaisessa teurastuksessa ja eläinuhreissa vuodatetaan juuri eläimen veri maahan (5Moos 12:16,24). Myös ihmisen tappaminen käsitetään Raamatussa veren vuodattamisena, joko viattoman veren vuodattamisena murhan tai tahattoman tapon yhteydessä, tai ikään kuin sovittavana veren vuodattamisena vikapään surmaamisen (ja eläinuhrin) yhteydessä.

Esimerkiksi, kun Kajin murhasi veljensä Hevelin, heprealaisen tekstin mukaan Hevelin *veret* huusivat maasta Jumalalle (1Moos 4:10). Se, miksi veri on tässä yhteydessä monikossa, tarkoittaa juutalaisen tulkinnan mukaan Hevelin mahdollisia jälkeläisiä, joita hänellä ei ollut enää mahdollista saada.

Myös sydän ja sisin kuvaavat sielua ja henkeä. Sydän on se elin, joka kuljettaa verta ja ylläpitää elämäämme. Sydän on ensimmäinen elin, jonka kehittyvässä sikiössä voi erottaa, ja sydämen sykkiminen on itsenäistä. Sydän on myös elin, jonka ongelmat heijastuvat koko ruumiiseemme ja vaikuttavat ratkaisevalla tavalla elämämme laatuun. Sielun ja hengen sijasta sydäntä käytetään erityisesti runollisessa yhteydessä ja kielikuvissa. Hepreassa on monia sanoja, jotka merkitsevät sisintä, enkä käsittele niitä tässä kirjoituksessa, vaikka ne aiheeseen liittyvätkin. Voit katsoa muut sanat esimerkiksi Liljeqvistin sanakirjasta (2004) ja niiden esiintymisen heprealaisessa Raamatussa Even-Shoshanin konkordanssista (2000).

Sielua voidaan käyttää hepreassa myös kollektiivisesti kuvaamassa samalla tavalla uskova ja toimivaa ihmisjoukkoa. Esimerkiksi Avrahamin perhekuntaa kuvataan yhtenä sieluna, koska Haaranissa Avram ja Saarai käännyttivät ihmisiä uskomaan yhteen ainoaan Jumalaan. Nämä uskovat ihmiset liittyivät heihin ja muodostivat Avramin perheen palveluskunnan. Avrahamin

perhekunnassa oli yksi sielu, yksi mieli (1Moos 12:5). Samalla tavalla myös Sedomin kaupungin väkeä kuvataan yhtenä sieluna (1Moos 14:21). Näissä kohdissa sielu on valitettavasti jätetty kääntämättä suomalaisiin käännöksiin, vaikka alkukielessä siihen liittyy tämä valtava syvällisyys. Avraham on meidän uskon isämme ja esikuvamme, näin Uuden liiton seurakunnassakin tulisi olla yksi mieli, siis yksi sielu (Apt 2:42-47).

Ihmisen ruumiin, sielun ja hengen muodostamaa psykofyysistä kokonaisuutta kutsutaan myös persoonaksi. Kuinka sitten Jumalassa voi olla kolme eri persoonaa, koska Jumala on Henki?

PYHÄ KOLMINAISUUS – PAKANALLINEN HARHA

Monesti näkee erilaisissa julistuksen arvioinneissa maininnan, ettei kyseinen julistaja tunnusta kolminaisuusoppia tai kolmiyhteistä Jumalaa. Sitä, millä tavalla joku kieltää kyseisen kristillisen opin, ei useinkaan tuoda esille, ja näin myös täysin Raamatun opetuksen mukaisesti opettavat julistajat luetaan tähän samaan pyhän kolminaisuuden kieltäjien harhaoppiseen ryhmään kuin selvästi toista evankeliumia julistavat väärät profeetatkin. On selvää, että jos joku kieltää Ješuan tai Pyhän Hengen jumaluuden, hän julistaa toista evankeliumia, siis harhaoppia.

Jos joku kieltää kristillisen kolminaisuusopin, se ei vielä tarkoita sitä, että hän on harhaoppinen. Kukaan ei voi osoittaa Raamatusta yhtään ainoaa kohtaa, jossa on selkeästi opetusta Jumalan kolmesta eri persoonasta. Itseasiassa koko persoonaooppi on peräisin kreikkalaisesta filosofiasta, Raamattu ei tunne edes persoonaa. Kreikassa persoona on alunperin tarkoittanut näytelmissä käytettyä naamiota, mutta myöhemmin se on saanut nykyisen merkityksensä ja tarkoittaa lähinnä ihmistä itsenäisenä yksilönä. Voisi sanoa, että persoona vastaa ihmisen psykofyysistä kokonaisuutta. Koska Jumala on Henki, on todella outoa sanoa Häntä persoonaksi, samoin Jumalan Pyhää Henkeä. Vain Ješua oli persoona sanan oikeassa merkityksessä silloin kun Hän tuli ihmiseksi.

Kolminaisuusoppi, siis oppi Jumalan kolmesta eri persoonasta, kehittyi kirkon taistelussa erilaisia harhaoppeja vastaan kun teologit yrittivät kehittää sellaisen kristillisen opin, jonka koko kristikunta voisi tunnustaa ja sen perusteella olisi helpompaa tuomita kaikki harhaopit. Pakanallisen kirkon oli helppo omaksua kolminaisuusoppi, koska kaikilla Lähi-Idän ja Välimeren alueen pakanakansoilla oli jumaltaruissaan kolmen jumalan muodostamia triadeja. Isä-Jumalan, Poika-Jumalan ja Pyhä-Henki-Jumalan sijoittaminen tähän pakanalliseen triadimalliin Jumalan kolmeksi eri persoonaksi loi pohjan kristilliselle kolminaisuusopille ja otettiin osaksi kaikkia kristillisiä uskontunnustuksia.

Apostolisena aikana ensimmäisellä vuosisadalla tällainen oppi Jumalan kolmesta eri persoonasta olisi ollut uskoville kauhistus ja se olisi tuomittu pakanalliseksi harhaopiksi. Tuota pakanallista jumaltarujen triadimallia kristilliset teologit ovat soveltaneet kolmiyhteisen jumalansa lisäksi muuhunkin, se näkyy esimerkiksi Pseudo-Dionysioksen enkeliluokittelussa kolmen olennon muodostamina enkelitriadeina. Kolminaisuusopin jaettua Jumalan eri persooniksi kristityt kiistelivät myös Jeesuksen jumalallisesta ja inhimillisestä luonnosta kehittäen kolminaisuuden lisäksi muitakin turhia ihmisoppeja, joita Raamattu ei tunne ja joilla ei uskomme kannalta ole mitään merkitystä.

Jos haluamme nimittää ihmisen psykofyysistä kokonaisuutta persoonaksi ja samalla väitämme, että Jumalassa on kolme eri persoonaa, niin tästä seuraa väkisinkin se, että uskomme kolmeen eri Jumalaan! Kuitenkin Raamatun suurimmassa käskyssä ilmoitetaan yksiselitteisesti Jumalan ykseys: **“Kuule Israel, HERRA meidän Jumalamme, HERRA on YKSI”** (5Moos 6:4, sekä esim. Mark 12:28-34, Jaak 2:19). Tässä yhteydessä sana *yksi* tarkoittaa myös *ainoaa*. Jumalan ykseys on koko Jumalan Sanan perusta. Tästä Jumalan Sanan ja kolminaisuusopin välisestä ristiriidasta monet kirkkoisät, uskonpuhdistajat ja kristityt teologit ovat kirjoittaneet tuhansia sivuja tekstiä. He ovat selittelemällä ja vakuuttelemalla saaneet kolmesta persoonasta yhden Jumalan! Näin kolminaisuusopista on tullut yksi kristillisen teologian peruspylväistä, jota harvat

teologit enää kyseenalaistavat kristillisessä maailmassa.

Esimerkiksi eräässä Israelin ystävien *Shalom*-lehden kirjoituksessa kunnioitettu luterilainen teologi, pappi ja juutalaisuuden tuntija Risto Santala perusteli kolminaisuusoppia mm. sillä, että se löytyy myös juutalaisuudesta. Hän väitti oppia raamatulliseksi, mutta ei pystynyt perustelemaan sitä Jumalan Sanalla. Ainoat juutalaisuudesta löytyneet kolminaisuusoppia tukevat kohdat, joita hän esitti, olivat muutaman lauseen pituisia hyvin tulkinnanvaraisia katkelmia kabbalistisesta kirjallisuudesta. Santala tietää varsin hyvin sen tosiasian, ettei kabbalistinen kirjallisuus edusta aitoa juutalaisuutta, vaan juutalaisuuteen tullutta pakanallista mystistä suuntausta, jolla ei ole mitään tekemistä Raamatun ilmoituksen ja siihen perustuvan juutalaisuuden kanssa. Tätä asiaa monet häntä kristillisen teologian auktoriteettina ja juutalaisuuden tuntijana kunnioittavat uskovat eivät tiedä ja näin hän käyttää häikäilemättä hyväkseen ihmisten tiedonpuutetta. Risto Santala on suurelta osin vastuussa myös siitä, että suomalaisten Israelin ystäviksi lukeutuvien uskovien piirissä tuomitaan harhaoppisiksi kaikki sellaiset juutalaiset messiaaniset opettajat, jotka eivät tunnusta kolminaisuusoppia raamatulliseksi opiksi, vaan haluavat kaikessa perustaa opetuksensa puhtaasti Raamatun Sanan pohjalle, esimerkiksi Josef Shulam.

Olen kuullut jopa sellaisen perustelun kolminaisuusopille, että Pyhä Henkikin on persoona siksi kun Raamatussa käytetään Hänestä persoonapronominia. Tämän tietämättömyyteen perustuvan väitteen mukaan kaikki kuolleet esineet ja abstraktit asiatkin ovat persoonia, koska sekä hepreassa että kreikassa persoonapronomineja käytetään myös niistä. Suomen keinotekoisessa kirjakielessä ja siihen perustuvassa puhutussa yleiskielessä on se harvinainen piirre, että meillä on erikseen ihmiseen viittaava *'hän'* ja kaikkeen muuhun viittaava *'se'*. Suomen murteissa ja monissa muissa kielissä tällaista selkeää eroa ei tehdä eikä persoonapronomini siten viittaa aina *'persoonaan'* niin kuin suomen yleiskielessä.

Joissakin kristillisissä harhaopeissa Pyhästä Hengestä on tehty Jumalan feminiininen persoona sen perusteella, että nykyhepreassa sana *'henki'* on feminiininen. Tässä harhaopissa näkyy kaikista selvimmin pakanallisen triadimallin alkuperäinen idea jumalperheestä. Tämäkin oppi perustuu tietämättömyyteen, Raamatussa heprean sana *ruah* (רוּחַ – *rû^{ah}*) on todellakin useinmiten feminiininen, mutta se voi olla myös maskuliininen. Raamatun hepreassa tällaisia kahden suvun sanoja on useita, esimerkiksi *erets* (אֶרֶץ – *é^{re}s*) *'maa'* ja *derek* (דֶּרֶךְ – *dé^{re}k*) *'tie'*. Näin myös pakanallinen paljon viljelty ajatus *'äiti maasta'* ei ole sopusoinnussa Raamatun ilmoituksen kanssa.

Kolminaisuusopista johtuvan harhan vuoksi monissa uuskarismaattisissa ihmeitä ja ilmiöitä korostavissa liikkeissä ja ryhmissä Jumala on todellakin jaettu kolmeen osaan. Niissä rukoillaan, kiitetään ja palvotaan usein vain yksin Pyhää Henkeä. Tätä perustellaan sillä, että Pyhä Henki on tasavertainen Jumalan persoona muidenkin persoonien kanssa ja Jumala toimii keskuudessamme vain Pyhän Hengensä kautta nyt Uudessa liitossa. Kuitenkaan Jumalan Sanassa tällaista Pyhän Hengen palvontaa ei missään opeteta. Ješua kehottaa rukoilemaan yksin Isää Hänen Nimessään, siis Ješuan Nimessä! (esim. Joh 14:13, 15:16, 16:23-24).

Monet väärät profeetat saavat uutta ilmestystietoa ja profetioita pyhältä hengeltä, mutta tuo henki ei ole kuitenkaan Jumalan Henki. He myös jakavat pyhän hengen siunausta, voittoa ja tulta, mutta nuo ilmiöt ovat niiden valtaan joutuneille ihmisparoilta kahlitsevia, epämiellyttäviä ja jopa nöyryyttävään häpeällisiä kokemuksia. Monen julistajan tilaisuuksissa vallitsee pyhän hengen ilmiöiden valtaan joutuneiden ihmisten pakonomaisen käyttäytymisen aiheuttama kaaos, jota he kutsuvatkin avoimesti pyhästä hengestä juopumiseksi.

Raamatun mukaan Jumala on järjestyksen Jumala ja Pyhä Henki tuo aina rauhan ja vapauden ilmapiiriin uskovien keskuuteen! Raamattu ei tunne mitään Pyhästä Hengestä juopumista. Tällaisista uuskarismaattisista pyhän hengen korottamistilaisuuksista Jumalan Pyhä Henki on todella kaukana, koska Hänen tehtävänsä on aina korottaa Herraamme Ješuaa, todistaa Ješuaasta ja kertoa meille Sanan kautta siitä, mitä Ješua on puhunut. Pyhä Henki on myös

Totuuden Henki, koska Herramme Ješua on Tie, Totuus ja Elämä. Ješua on myös Jumalan Sana ja näin Pyhä Henki todistaakin meille Ješuaista erityisesti Sanan Totuuden kautta, ei uuden ilmestystiedon kautta (lue esim. Ješuan sanat *seder*-ateriaalla Joh 13-17).

HERRA MEIDÄN JUMALAMME ON YKSI AINOA

Raamattu tunnustaa selvästi Isä-Jumalan, Ješuan Jumalan Poikana ja Jumalan Pyhän Hengen. Tätä totuutta en kiistä millään tavalla. Jumala koko maailmankaikkeuden ja olevaisen Luojana on Henkenä kaiken aikaa kaikkialla läsnä, tässä merkityksessä rabbiinisessa kirjallisuudessa juutalaiset käyttävät Hänestä nimityksiä *Oleva*, *Kaikkiallaoleva* tai *Paikka*. Jumala ei ole todellakaan rajoittunut mihinkään ihmisjärjen luomiin persoona-karsinoinhin, vaikka Hän ilmaiseekin itseään monilla eri tavoilla meille ihmisille.

Raamattu ilmoittaa, että Jumala on Henki. Raamatussa puhutaan myös Jumalan seitsemästä Hengestä (esim. Ilm 3:1, 5:6, Jes 11:1-2, Sak 3:9, 4:10). Heparalaisessa Raamatussa on useita kertomuksia siitä, kuinka HERRAN sanansaattaja (Herran enkeli) ilmestyi Israelin kansalle tai yksittäisille ihmisille. HERRAN sanansaattaja ei eroa HERRASTA muuta kuin siinä ominaisuudessa, että Hän tuli Maan päälle ilmoittamaan viestinsä ihmisille. Näin tuo HERRAN sanansaattaja oli itse Jumala, joka ilmestyi ihmisille Ješuan hahmossa. HERRAN sanansaattaja puhui todella HERRANA ja israelilaiset palvoivat Häntä (esim. Tuom 2:1-5). Sanansaattaja, siis enkeleitä, ei Raamatun mukaan tule palvoa (esim. Ilm 22:9).

Uuden liiton Kirjoituksissa esiintyvä Herran sanansaattaja (Herran enkeli) on aina epämääräisessä muodossa eikä siten edusta heprealaisen Raamatun HERRAN sanansaattajaa, joka on aina määräisessä muodossa, vaan ketä tahansa Jumalan lähettämää sanansaattajaa (enkeliä).

Ihmettelen suuresti sitä, kuinka kristityt voivat jakaa Jumalansa kolmeen eri persoonaan ja sanoa oppiaan raamatulliseksi. Jumalan Sana osoittaa selvästi, että kun Herramme Ješua tuli ihmiseksi, Hän syntyi Pyhästä Hengestä, oli täynnä Pyhää Henkeä ja oli myös YHTÄ ISÄN KANSSA (esim. Joh 10:30, 14:1-14, 17:20-26). Ješua lupasi olla ITSE länsä meidän keskellämme siellä, missä kaksi tai kolme kokoontuu yhteen Hänen Nimessään (Matt 18:20). Hän onkin läsnä keskellämme juuri Pyhän Henkensä kautta, joka asuu jokaisen uudestisyntyneen uskovan sydämessä (Joh 14:26, 16:1-15, 2Kor 1:22, 4:6). Itse haluan uskoa Raamatun Sanaan niin kuin se on kirjoitettu. Raamattu ei tunne Jumalan kolmea persoona ja siksi en tarvitse kirkkoisien kehittämää pakanallista kolminaisuusoppia mihinkään!

Moni uskova luulee, että Uuden liiton Kirjoitusten opetus Messiaasta (HaMašiah) Jumalan Poikana on uusitamentillinen käsitys, mutta se on täysin juutalainen oppi Messiaasta. Uuden liiton Kirjoitukset rabbi Ješuan Sanoja myöten ovat kauttaaltaan juutalaisen opetuksen ja tradition pohjalla ja niistä on erittäin vaikea löytää mitään sellaista, jota juutalaisuudessa ei jo olisi ollut. Tästä syystä Ješuan hylkääminen Messiaana on todella vaikea käsittää. Toisaalta vallassa ollut juutalainen eliitti oli se, joka todella hylkäsi Jumalan lähettämän Kuninkaan, koska se pelkäsi oman valtansa menettämistä. Kuitenkin Ješuan kuoleman ja ylösnousemisen jälkeen hyvin suuri osa juutalaista kansaa tuli uskoon, erityisesti Jerusalemissa! (Apt 2:41, 4:4, 21:20). Lue myös kirjoitus UUDEN TESTAMENTIN KÄSIKIRJOITUKSET.

RAAMATUNPAIKAT

Seuraavaksi esitetyt raamatunpaikat on tarkoitettu ensisijaisesti hepreaa taitaville Sanan opettajille avuksi Raamatun tutkimiseen, mutta sanojen esiintymisestä Raamatun Kirjoituksissa on varmasti hyötyä kaikille asiasta kiinnostuneille. Niissä lukuisissa tapauksissa, joissa sielua ei ole käännetty suomeksi tai se on tulkittu joksikin muuksi sanaksi, pelkästään käännösten perusteella on erittäin vaikea saada selkeää käsitystä heprealaisen kielikuvan ajatuksesta.

Heprealaisen Raamatun sanat, niiden muodot ja jakeet on otettu Even-Shoshanin heprealaista konkordanssista (2000), vaikka esitykseni ei sitä suoraan seuraakaan. Jaenumerot seuraavat heprealaista Raamattua Even-Shoshanin mukaan. En ole tarkistanut jaenumeroita suomalaisista käännöksistä, joten ne saattavat joissakin yksittäisissä tapauksissa poiketa heprealaisen Raamatun jaenumeroista, mutta näissä tapauksissa suomalaisessa 1933/38-käännöksessä heprealaisen Raamatun jaenumerot ovat suluissa.

Olen havainnut myös joitakin virheitä Even-Shoshanin heprealaisessa konkordanssissa, jotka olen luonnollisesti korjannut, mutta kaikkia virheitä en ole mahdollisesti huomannut. Olen itsekin tehnyt varmasti joitakin virheitä, joita en ole tarkistamisesta huolimatta havainnut. Tästä syystä pyydänkin, että jos huomaat selvän tai ilmeisen virheen, niin ilmoitat siitä minulle sähköpostilla. Tarkistan kaikki virheilmoitukset ja -epäilyt, ja korjaan kirjoitustani virheiden osalta päivittäen korjatut versiot nettiin. Ilmoitan myös kaikille palautteen lähettäjäille, mistä heidän epäilyssään oli kysymys. Kiitos!

SIELU HEPREALAISESSA RAAMATUSSA

Seuraava lista käsittää sanan *nefeš*, נֶפֶשׁ – *néfeš* ‘*sielu*’, kaikki raamatulliset muodot hepreaksi ja niiden esiintymisen heprealaisessa Raamatussa, yhteensä 753 kertaa. Sen lisäksi olen listannut kaikki ne sanat, joita käytetään yhdessä נֶפֶשׁ-sanan kanssa. Huomaa, että sanojen käännökset ovat vain viitteellisiä yleistyksiä ja monissa yhteyksissä on useita mahdollisia käännösvaihtoehtoja. Esimerkiksi בְּ- preposition kanssa sanan (בְּנֶפֶשׁ) voi kääntää kontekstin osoittamalla tavalla joko ‘*sielussa*’, ‘*sielusta*’, ‘*sielulle*’, ‘*sieluun*’ ym. Jos olet hepreankielen taitoinen, tiedät kuinka erityisesti prepositiot tulee ymmärtää ja kääntää aina asiayhteyden perusteella.

Even-Shoshanin heprealaisen konkordanssin mukaan (sivu 772) sanan ‘*sielu*’ (נֶפֶשׁ – *néfeš*) perusmerkitykset ovat lähinnä ‘*ihminen*’, ‘*naisesta syntynyt*’, ‘*itse*’, ‘*luotu*’, ‘*elävä olento*’ ja vain muutamassa kohdassa ‘*henki*’ (1Moos 1:20, 1:21, 1:24, 1:30, 2:7, 2:19, 3Moos 11:46, 5Moos 19:11, 19:21, 22:26, 24:6, Jes 10:39, Job 12:10).

Sielun lähisanoiksi Even-Shoshan ilmoittaa רוּחַ – *rûḥ* ‘*henki*’, חַי – *háj* ‘*elämä*’, ‘*elävä*’, יֵצֵר – *jéšer* ‘*luotu*’, ‘*muovattu*’, ja נִשְׁמָה – *nešāmā* ‘*henkäys*’. Nämä lähisanat käsittelen kirjoituksen lopussa.

Kaikki heprealaisen Raamatun jakeet, joissa *nefeš*-sana esiintyy

- נֶפֶשׁ – *néfeš* substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*

נֶפֶשׁ ‘*sielu*’ 1Moos 1:20,21,24,30, 2:19, 46:22,25,26,27, 2Moos 1:5, 12:16, 21:23, 3Moos 4:2,27, 5:2,4,15, 11:46, 22:4,11, 4Moos 15:27, 31:19,28,35, 35:11, 5Moos 10:22, 19:11,21, 22:26, 24:6,7, Joos 10:39, 20:3,9, Tuom 18:25, 1Sam 22:2, 2Sam 14:14, 17:8, 2Kun 23:3, Jes 49:7, 56:11, Jer 31:25(2x), 40:15, 52:29,30(2x), Hes 22:25, 27:31, 36:5, 47:9, Joon 2:6, Haggai 2:13, Ps 107:9, Sanl 6:26, 19:2, 23:2, 25:25, 27:7, 28:25, Ruut 4:15

וְנֶפֶשׁ ‘*ja sielu*’ 3Moos 2:1, 5:1, 7:21, Jes 58:10, Ps 107:9, Sanl 27:7

בְּנֶפֶשׁ ‘*sielussa*’ 4Moos 35:30, 5Moos 19:21, Hes 25:6,15, Ps 17:9, Job 21:25

וּבְנֶפֶשׁ ‘*ja sielussa*’ 1Aik 28:9

לְנֶפֶשׁ ‘*sielulle*’ 1Moos 2:7, 3Moos 21:1, Valit 3:25

מִנֶפֶשׁ ‘*sielusta*’ Jes 10:18

- (־)נֶפֶשׁ – *néfeš(-)* substantiivi, feminiini, yksikkö, *status constructus*

נֶפֶשׁ *'sielu'* 1Moos 9:5, 46:15, 2Moos 23:9, 3Moos 17:11,14(2x), 24:17,18, 4Moos 6:6, 19:11, 21:4, 5Moos 27:25, 1Sam 22:22, 25:29(2x), 30:6, 2Sam 5:8, 19:6, 1Kun 1:12, 3:11, 17:21,22, Jes 32:6, Jer 20:13, 31:14, Ps 34:23, 74:19, 86:4, 94:21, Sanl 1:19, 10:3, 11:25, 12:10, 13:8, 16:26, 21:10, Job 12:10, Valit 2:19, 2Aik 1:11

וְנַפְשׁוֹ *'ja sielu'* 4Moos 31:35,40,46, Tuom 18:25, 1Sam 18:1, 2Sam 19:6, 2Kun 1:13, Sanl 13:2,4, 19:15, 25:13, Job 24:12, 31:39, 1Aik 5:21

בְּנַפְשׁוֹ *'sielussa'* 4Moos 19:13, 1Sam 18:1, 2Sam 14:7, Hes 16:27, 27:13, Joon 1:14, Ps 27:12, 41:3

לְנַפְשׁוֹ *'sielulle'* 4Moos 9:6,7, 35:31

כְּנַפְשׁוֹ *'kuin sielu'* 1Kun 19:2, Hes 18:4

וְכַנְפּוֹ *'ja kuin sielu'* Hes 18:4

- נֶפֶשׁ – *nâfeš* substantiivi, feminiini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*, pausa

נֶפֶשׁ *'sielu'* 1Moos 37:21, 46:18, 2Moos 1:5, 21:23, 3Moos 24:18, 26:16, 4Moos 30:14, 31:40, 5Moos 19:6, 25:65, 1Sam 1:10, Jes 19:10, 26:8, Jer 40:14, Hes 33:6, Ps 19:8, 69:2, Sanl 22:23, 27:9, 28:17, 31:6, Job 3:20, 11:20, Valit 1:11, Saarn 6:9

לְנַפְשׁוֹ *'sielulle'* Sanl 13:19

- הַנֶּפֶשׁ – *hannéfeš* substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, *status absolutus*

הַנֶּפֶשׁ *'sielu'* 1Moos 12:5, 14:21, 17:14, 46:26,27, 2Moos 12:15,19, 31:14, 3Moos 7:20,21,25,27, 19:8, 22:3, 23:29,30(2x), 4Moos 5:6, 9:13, 15:28,30,31, 19:13,20, 5Moos 12:23, Joos 10:28,30,32,35,37(2x), 11:11, Jes 3:20, Jer 38:16, 43:6, Hes 18:4,20, Saarn 6:7

וְהַנֶּפֶשׁ *'ja sielu'* 3Moos 7:18,20, 20:6, 4Moos 15:30, 19:22

בְּנַפְשׁוֹ *'sielussa'* 3Moos 17:10,11, 20:6

לְנַפְשׁוֹ *'sielulle'* Sanl 16:24

לְנַפְשׁוֹ *'sielulle'* 3Moos 19:28, 4Moos 9:10

- הַנֶּפֶשׁ – *hannâfeš* substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, *status absolutus*, pausa

הַנֶּפֶשׁ *'sielu'* 4Moos 6:11, 5Moos 12:23, Jer 4:10

לְנַפְשׁוֹ *'sielulle'* 4Moos 5:2

- נַפְשִׁי – *nafš-* substantiivi, feminiini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo (pausa)

נַפְשִׁי *'sieluni'* 1Moos 12:13, 19:19,20, 27:4,25, 32:31, 49:6, 2Moos 15:9, 3Moos 26:11,30, 4Moos 23:10, Tuom 5:21, 12:3, 16:30, 1Sam 1:15, 20:1, 22:23, 24:11, 26:21,24, 28:21, 2Sam 1:9, 4:9, 16:11, 1Kun 1:29, 19:4,10,14, 20:32, 2Kun 1:13,14, Jes 1:14, 26:9, 38:15,17, 42:1, 61:10, Jer 4:19,31, 5:9,29, 6:8, 9:8, 12:7, 13:17, 15:1, 32:41, Hes 4:14, 23:18(2x), Joon 2:8, 4:3, Miika 6:7, 7:1, Sak 11:8, Ps 6:5, 7:3,6, 16:10, 17:13, 22:21, 23:3, 24:4, 25:1,20, 26:9, 30:4, 31:8,10,14, 34:3, 35:4,13,17, 38:13, 40:15, 41:5, 42:2,3,5,7, 43:5, 49:16, 54:5,6, 55:19, 56:7,14, 57:2,5,7, 62:2,6, 63:2,6,9,10, 69:11,19, 70:3, 71:10,13, 77:3, 84:3, 86:2,4,13,14, 88:4,15, 94:17,19, 103:1,2,22, 104:1,35, 109:20, 116:4,7,8, 119:20,25,28,81,109,129,167,175, 120:2,6, 130:5,6, 131:2(2x), 141:8, 142:8, 143:3,6,8,11,12, 146:1, Job 6:7,11, 7:11,15, 9:21, 10:1(2x), 16:4, 19:2, 27:2, 30:16,25, Laul 1:7, 3:1,2,3,4, 5:6, 6:12, Valit 1:16, 3:17,20,24,58, Saarn 4:8, 7:28, Ester 7:3

וְנַפְשִׁי *'ja sieluni'* Ps 6:4, 35:9, 71:23, 139:14, Job 13:14

בְּנַפְשִׁי *'sielussani'* 1Sam 28:9, 2Sam 18:13, Ps 13:3, 138:3

וּבְנַפְשִׁי *'ja sielussani'* 1Sam 2:35

לְנַפְשִׁי 'sielulleni' Jer 18:20, Ps 3:3, 11:1, 35:3,7,12, 59:4, 66:16, 142:5, Valit 3:51
 נַפְשִׁי 'sielusi' 5Moos 4:9, 6:5, 12:15,20(2x), 14:26, 30:6, Tuom 18:25, 1Sam 1:26, 17:55,
 19:11, 23:20, 25:26, 26:24, 2Sam 14:19, 19:6, 1Kun 19:2, 20:39,42, 2Kun 2:2,4,6, 4:30,
 Jer 11:21, 39:18, 45:5, Hes 3:19,21, 33:9, Sanl 24:12
 נַפְשִׁי 'sielusi' (pausa) 1Moos 19:17, 27:19,31, 2Moos 4:19, 5Moos 4:29, 10:12, 12:21, 14:26,
 26:16, 30:2,10, 1Sam 2:16,33, 20:3, 22:23, 25:29, 2Sam 3:21, 4:8, 11:11, 1Kun 11:37,
 20:31, Jes 43:4, 58:10,11, Jer 14:19, 22:25, 38:16,17,20, Hab 2:10, Ps 121:7, Sanl
 19:18
 כְּנַפְשִׁי 'kuin sielusi' 5Moos 13:7, 23:25
 לְנַפְשִׁי 'sielullesi' Sanl 2:10
 לְנַפְשִׁי 'sielullesi' (pausa) Sanl 3:22, 22:25, 24:14, 29:17
 נַפְשִׁי 'sielusi' 1Kun 1:12, Jer 4:30, Hes 16:5, 23:22,28
 בְּנַפְשִׁי 'sielussasi' Ester 4:13
 לְנַפְשִׁי 'sielullesi' Jes 51:23
 נַפְשִׁי 'sielunsa' 1Moos 34:3,8, 42:21, 2Moos 21:30, 30:12, 4Moos 30:3, 5Moos 18:6, 24:15,
 Tuom 5:18, 9:17, 10:16, 16:16, 1Sam 19:5, 20:17, 23:15, 1Kun 19:3,4, 20:39,42, 2Kun
 10:24, 23:25, Jes 15:4, 29:8, 44:20, 53:10,11,12, 58:5, Jer 21:9, 38:2, 44:30(2x), 50:19,
 51:6,45, Hes 18:27, 33:5, Hoosea 4:8, Aamos 2:14,15, Joona 4:8, Miiika 7:3, Hab 2:4,5,
 Ps 10:3, 11:5, 25:13, 49:19, 89:49, 105:18, 109:31, Sanl 6:16,30,32, 8:36, 11:17,
 13:3,4,25, 14:10, 15:32, 16:17, 18:7, 19:8,16, 20:2, 21:23, 22:5, 29:10, 29:24, Job 2:4,6,
 18:4, 27:8, 31:30, 32:2, 33:18,22,28,30, 41:13, Saarn 2:24, Ester 7:7, 2Aik 34:31
 וְנַפְשִׁי 'ja sielunsa' 1Moos 44:30, Jes 29:8, Ps 22:30, Sanl 23:14, Job 14:22, 23:13, 33:20,
 Saarn 6:3
 בְּנַפְשִׁי 'sielussaan' 1Moos 9:4, 44:30, 3Moos 17:14, 1Kun 2:23, Jer 51:14, Aamos 6:8, Ps
 105:22, Sanl 7:23, 23:7
 כְּנַפְשִׁי 'kuin sielunsa' 1Sam 18:1,3
 לְנַפְשִׁי 'sielulleen' Hes 32:10, Saarn 6:2
 נַפְשִׁי 'sielunsa' 1Moos 35:18, 4Moos 30:5(2x),6,7,8,9,10,11,12,13, 2Kun 4:27, Jes 5:14, Jer
 2:24, 3:11, 15:9, Hes 23:17
 לְנַפְשִׁי 'sielulleen' 5Moos 21:14
 נַפְשִׁי 'sielumme' 4Moos 11:6, Joos 2:14, Jes 58:3, Ps 33:20, 35:25, 66:9, 123:4, 124:4,5,7
 וְנַפְשִׁי 'ja sielumme' 4Moos 21:5
 בְּנַפְשִׁי 'sielussamme' Valit 5:9
 נַפְשִׁי 'sielunne' 1Moos 23:8, 3Moos 26:15, 5Moos 11:13,18, 13:4, Joos 22:5, 23:14, 2Kun
 9:15, Jes 55:2,3, Jer 48:6, Hes 24:21, Job 16:4
 וְנַפְשִׁי 'ja sielunne' 1Aik 22:19
 לְנַפְשִׁי 'sielullenne' Jer 6:16
 נַפְשִׁי 'heidän sielunsa' 3Moos 26:43, 1Kun 2:4, 8:48, 2Kun 7:7, Jes 47:14, 66:3, Jer 19:7,9,
 21:7, 22:27, 31:12, 34:20,21, 44:14, 46:26, 49:37, Hes 7:19, 14:14,20, 24:25, Sak 11:8,
 Ps 33:19, 49:9, 72:14, 78:50, 107:5,18,26, Job 36:14, Valit 1:19, 2:12, Ester 8:11,
 9:16,31, 2Aik 6:38, 15:12
 וְנַפְשִׁי 'ja heidän sielunsa' Jes 46:2
 בְּנַפְשִׁי 'heidän sielussaan' Ps 106:15
 לְנַפְשִׁי 'heidän sielullensa' Jes 3:9, Jer 34:16, Hoos 9:4, Ps 78:18

• נַפְשִׁי – *nefāšîm* substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, *status absolutus*

נְפָשִׁים 'sielut' Hes 13:20

- נְפָשׁוֹת – *nəfāšōt* substantiivi, feminiini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* (pausa)
נְפָשׁוֹת 'sielut' 2Moos 12:4, 3Moos 27:2, Hes 13:18,19(2x), 17:17, 22:27, Sanl 11:30, 14:25
וְנְפָשׁוֹת 'ja sielut' Hes 13:18
- נְפָשׁוֹת – *nəfšōt* substantiivi, feminiini, monikko, *status constructus*
נְפָשׁוֹת 'sielut' 1Moos 36:6, 3Moos 21:11, 2Kun 12:5, Jer 2:34, Ps 87:10
וְנְפָשׁוֹת 'ja sielut' Ps 72:13
- הַנְּפָשׁוֹת – *hannəfāšōt* substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, *status absolutus* (pausa)
הַנְּפָשׁוֹת 'sielut' 3Moos 18:29, 4Moos 19:18, Hes 13:18,20(2x), 18:4
- נְפָשׁוֹתַי – *nəfšōt* substantiivi, feminiini, monikko, määräinen, suffiksivartalo
נְפָשׁוֹתַינִי 'sielumme' 4Moos 31:50, Joos 2:13, Jer 26:19
לְנְפָשׁוֹתַינִי 'sieluillemme' Joos 9:24
נְפָשׁוֹתֵיכֶם 'sielunne' 2Moos 16:16, 30:15,16, 3Moos 11:43,44, 16:29,31, 17:11, 20:25,
23:27,32, 4Moos 29:7, Jer 37:9, 44:7
בְּנְפָשׁוֹתֵיכֶם 'sieluissanne' Jer 18:21, 42:20
לְנְפָשׁוֹתֵיכֶם 'sieluillemme' 1Moos 9:5, 5Moos 4:15, Joos 23:11
בְּנְפָשׁוֹתָם 'heidän sieluissaan' 4Moos 17:3, 2Sam 23:17, 1Aik 11:19(2x)
לְנְפָשׁוֹתָם 'heidän sieluilleen' Sanl 1:18

נפש-juuriverbin esiintyminen heprealaisessa Raamatussa

Juuri נפש – *npš* esiintyy verbinä Raamatussa vain *nif'al*-vartalossa kolme kertaa. Raamatun aramealaisista osista sana puuttuu, vaikka arameankielessä käytetäänkin samaa sanaa.

- נִפְּשׂ – *nippāš* verbi, *nif'al* (passiivinen perusvartalo), 'hengähtää', 'levähtää'
וַיִּנְפֹּשׂ ja + *nif'al*, imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, 'ja levähtää' 2Moos 23:12
וַיִּנְפֹּשׂ *nif'al*, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, 'levähti' 2Sam 16:14
וַיִּנְפֹּשׂ *nif'al*, konsekutiivinen imperfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, pausa, 'levähti'
2Moos 31:17

Sanayhdistelmät, käsitteet ja fraasit, joissa נִפְּשׂ- sana on toisena osana. Käännökset ovat vain viitteellisiä. Kaikki seuraavat kohdat ja jakeet sisältyvät jo edelliseen listaan.

- Käsitteitä ja fraaseja, joissa käytetään נִפְּשׂ- sanaa
נִפְּשׂ תַּחַת נִפְּשׂוֹתָם 'sielu sielusta', 'henki hengestä' 2Moos 21:23, 3Moos 24:18
נִפְּשׂ בְּנִפְּשׂוֹתָם 'sielu sielusta', 'henki hengestä' 5Moos 19:21
בְּכָל־נִפְּשׂוֹתָם 'kaikesta sielustaan', 'kaikessa sielussaan' 5Moos 6:5, 4:29, 10:12, 26:16,
30:2,6,10, 1Kun 2:4, 8:48, 2Kun 23:25, Jer 32:41, 2Aik 6:38, 15:12, 34:31
חַי בְּנִפְּשָׁךְ 'eläköön sielusi!', 'elä sielussasi!' 1Sam 1:26, 17:55, 20:3, 25:26, 2Sam 11:11,
14:19, 2Kun 2:2,4,6, 4:30
אֵין נִפְּשִׁי אֵלַי 'ei (ole) sieluni' Jer 15:1
וְיִשׂ נִפְּשִׁי אֵלֶיךָ 'jos sielunne on (mieltynyt)' 1Moos 23:8, 2Kun 9:15

- Adjektiiviattribuutti tai aktiivin partisiippi נֶפֶשׁ-sanan määreenä
 - נֶפֶשׁ חוֹטֵאת 'syntinen sielu' Hes 18:4,20
 - נֶפֶשׁ חַיָּה 'elävä sielu' 1Moos 1:20,21,24,30, 2:7,19, 9:10,12,15,16, 3Moos 11:10,46, Hes 47:9
 - נֶפֶשׁ חַפְצָה 'tahtova sielu', 'altis sielu' 1Aik 28:9
 - נֶפֶשׁ יְבֹשָׁה 'kuiva sielu' 4Moos 11:6
 - נֶפֶשׁ יְקָרָה 'kallis sielu' Sanl 6:26
 - נֶפֶשׁ מְרָה 'katkera sielu' Job 21:25
 - נֶפֶשׁ נֶעְנָה 'kurja sielu', 'köyhä sielu' Jes 58:10
 - נֶפֶשׁ עֵיפָה 'nääntynyt sielu' Jer 31:25, Sanl 25:25
 - נֶפֶשׁ צְרוּרָה 'ahdistettu sielu' 1Sam 25:29
 - נֶפֶשׁ קְשׁוּרָה 'sidottu sielu' 1Moos 44:30
 - נֶפֶשׁ רִיקָה 'tyhjä sielu', 'turha sielu' Jes 29:8
 - נֶפֶשׁ רַעֲבָה 'nälkäinen sielu' Ps 107:9, Sanl 27:7
 - נֶפֶשׁ שָׂבְעָה 'kylläinen sielu' Sanl 27:7
 - נֶפֶשׁ שׁוֹגְגָה 'erehtynyt sielu', 'tahattomasti rikkonut sielu' 4Moos 15:28
 - נֶפֶשׁ שׁוֹקֵקָה 'hyökkäävä sielu' Jes 29:8, Ps 107:9
 - נֶפֶשׁ שׁוֹרְצָה 'vilisevä sielu' (maalla vilisevät pikkueläimet) 3Moos 11:46
- Genetiivirakentein muodostettuja käsitteitä, joissa נֶפֶשׁ-sana on rakenteen 'omistettava' (status constructus)
 - נֶפֶשׁ הָאָב 'isän sielu' Hes 18:4
 - נֶפֶשׁ אֲבוֹיִן 'köyhän sielu' Jer 20:13
 - נֶפֶשׁ הָאָדָם 'ihmisen sielu' 1Moos 9:5, 4Moos 9:6,7, 19:11,13, 31:35,40,46, Hes 27:13, 1Aik 5:21
 - נֶפֶשׁ אֲדֹנָיו 'hänen herransa sielu' 1Sam 25:29, Sanl 25:13
 - נֶפֶשׁ אוֹיְבֵימִים 'vihollisten sielu' 1Sam 25:29, 1Kun 3:11, Ps 41:3
 - נֶפֶשׁ אָחִיו 'hänen veljensä sielu' 2Sam 14:7
 - נֶפֶשׁ אִישׁ 'miehen sielu', 'ihmisen sielu' Joon 1:14, Sanl 13:8
 - נֶפֶשׁ בְּהֵמָה 'eläimen sielu' 3Moos 24:18, Sanl 12:10
 - נֶפֶשׁ בּוֹגְדִים 'kerskaajien sielu' Sanl 13:2
 - נֶפֶשׁ בֵּיתוֹ 'hänen kotinsa sielu' Tuom 18:25(2x)
 - נֶפֶשׁ הַבֵּן 'pojan sielu' 1Kun 1:12, Hes 18:4
 - נֶפֶשׁ בָּנִים וּבָנוֹת 'poikien ja tyttärien sielu' 1Moos 46:15, 2Sam 19:6
 - נֶפֶשׁ בְּעָלָיו 'hänen aviomiehensä sielu' Sanl 1:19, Job 31:39
 - נֶפֶשׁ בְּרָכָה 'siunauksen sielu' Sanl 11:25
 - נֶפֶשׁ הַבֶּשֶׂר 'lihan sielu' 3Moos 17:11,14(2x)
 - נֶפֶשׁ הַגֵּר 'muukalaisen sielu' 2Moos 23:9
 - נֶפֶשׁ דָּוִד 'Daavidin sielu' 1Sam 18:1, 2Sam 5:8
 - נֶפֶשׁ כָּל-חַי 'kaiken elämän sielu' Job 12:10
 - נֶפֶשׁ חֲלָלִים 'haavoitettujen sielu' Job 24:12
 - נֶפֶשׁ חֲרוּצִים 'ahkerien sielu', 'nopeiden sielu' Sanl 13:4

נֶפֶשׁ יְהוֹנָתָן 'Joonatanin sielu' 1Sam 18:1
 נֶפֶשׁ הַיָּלֵד 'pojan sielu' 1Kun 17:21,22
 נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים 'kohenien sielu' (kohen on leeviläinen pappi) Jer 31:14
 נֶפֶשׁ מֵת 'kuolleen sielu' 4Moos 6:6
 נֶפֶשׁ נָשִׂי 'hänen vaimojensa sielu' 2Sam 19:6
 נֶפֶשׁ עֲבָדָיו 'hänen palvelijoidensa sielu' 2Kun 1:13, Ps 34:23
 נֶפֶשׁ עוֹלָלִים 'lasten sielu' Valit 2:19
 נֶפֶשׁ הָעָם 'kansan sielu' 1Sam 30:6
 נֶפֶשׁ עֹמֵל 'työtä tekevä sielu' Sanl 16:26
 נֶפֶשׁ פִּילִגְשִׁי 'hänen sivuvaimojensa sielu' 2Sam 19:6
 נֶפֶשׁ צָדִיק 'oikeamielinen sielu', 'vanhurskas sielu' Ps 27:12, 94:21, Sanl 10:3
 נֶפֶשׁ צָרִי 'hänen ahdistajiensa sielu' Ps 27:12
 נֶפֶשׁ רוֹצֵחַ 'murhaava sielu', 'murhanhimoinen sielu' 4Moos 35:31
 נֶפֶשׁ רְמִיָּה 'petollinen sielu' Sanl 19:15
 נֶפֶשׁ רָעֵב 'nälkäisen sielu' Jes 32:6
 נֶפֶשׁ רָשָׁע 'synnintekijän sielu' Sanl 21:10
 נֶפֶשׁ שׂוֹנְאִים 'vihaajien sielu' 2Aik 1:11
 נֶפֶשׁ שׂוֹנְאוֹת 'vihaajien sielu' Hes 16:27
 נֶפֶשׁ תּוֹרוֹ 'hänen kyyhkysensä sielu' Ps 74:19
 נֶפֶשׁוֹת אֲבִיּוֹנִים 'köyhien sielut' Ps 72:13
 נֶפֶשׁוֹת אֲבִיּוֹנִים 'köyhien sielujen veri' Jer 2:34
 נֶפֶשׁוֹת בֵּיתוֹ 'köyhien sielut' 1Moos 36:6
 נֶפֶשׁוֹת חֲסִידָיו 'hänen uskollistensa sielut' Ps 77:10
 נֶפֶשׁוֹת מֵת 'kuolleen sielut' 3Moos 21:11
 נֶפֶשׁוֹת עֶרְכוֹ 'arvonsa sielut' (arvion mukainen pyhäkkövero) 2Kun 12:5

- Genetiivirakentein muodostettuja käsitteitä, joissa נֶפֶשׁ-sana on rakenteellisena genetiivinä, siis rakenteen 'omistaja' (status absolutus tai suffiksivartalo)

נֶפֶשׁ אֲנִמִּי 'sielun murheet' Jes 19:10
 נֶפֶשׁ אֲהַבַּת 'sielun rakkaus' 1Sam 20:17
 נֶפֶשׁ אֲנִת 'sielun halu' 5Moos 12:12,15,20, 18:6, 1Sam 23:20, 2Sam 3:21, Jer 2:24
 נֶפֶשׁ אֲסָר 'sielun lupaus' 4Moos 30:13
 נֶפֶשׁ בָּזָה 'sielun halveksittu' (suuresti halveksittu) Jes 49:7
 נֶפֶשׁ בְּכָל 'kaikessa sielussa' 5Moos 11:13, 12:20, 13:4, Joos 22:5, 23:14, 2Kun 23:3,25, Jer 32:41, 2Aik 6:38, 15:12, 34:31
 נֶפֶשׁ בַּעַל 'sielun herra' Sanl 23:2
 נֶפֶשׁ בְּתֵי הַנֶּפֶשׁ 'sielun talot', 'sielun kodit' (tulkitaan usein hajuvesipulloksi) Jes 3:20
 נֶפֶשׁ גָּעַל 'sielun lunastus' Hes 16:5
 נֶפֶשׁ רְאִיּוֹן 'sielun nääntymys' 5Moos 28:65
 נֶפֶשׁ דָּם 'sielun veri' Sanl 28:17
 נֶפֶשׁ הַנֶּפֶשׁ 'sielun halu' Miika 7:3
 נֶפֶשׁ הַלָּךְ 'sielun kulku' (turhamainen elämä) Saarn 6:9

נִפְשׁ 'sielun synti' Miika 6:7
 נִפְשׁ 'sielun saastaisuus' 3Moos 22:4, Haggai 2:13
 נִפְשׁ 'sielun rakastettu' Jer 12:7
 נִפְשׁ 'sielun sovitus' 2Moos 30:12, Sanl 13:8
 נִפְשׁ 'sielun näännytykset' 3Moos 26:16
 נִפְשׁ 'sielun ansa' Sanl 18:7
 נִפְשׁ 'sielun sääli' Hes 24:21
 נִפְשׁ 'sielun huokaus' Job 11:20
 נִפְשׁ 'sielun katkeruus' 1Sam 22:2, Jes 38:15, Hes 27:31, Job 7:11, 10:1
 נִפְשׁ 'sielun katkeruudet' Tuom 18:25, Sanl 31:6, Job 3:20
 נִפְשׁ 'sielun katkeruus' / נִפְשׁ 'sielun katkeruus' 1Sam 1:10, Sanl 14:10
 נִפְשׁ 'sielun taakka' Hes 24:25
 נִפְשׁ 'sielun virvoitus' Ruut 4:15, Ps 19:8, Valit 1:16
 נִפְשׁ 'sielun voimat' Jes 56:11
 נִפְשׁ 'sielun vaivannäkö' Jes 53:11
 נִפְשׁ 'sielun neuvo' Sanl 27:9
 נִפְשׁ 'sielun lunastusmaksu' 2Moos 21:30, Ps 49:9
 נִפְשׁ 'sielun ahdistus' 1Moos 42:21
 נִפְשׁ 'sielun avaruus' (tulkitaan usein ahneudeksi) Sanl 28:25
 נִפְשׁ 'sielun riidat' (riita-asia, oikeusasia) Valit 3:58
 נִפְשׁ 'sielun ylenkatse' Hes 36:5, (25:15)
 נִפְשׁ 'sielun kylläisyys' Sanl 13:25
 נִפְשׁ 'sielun vihatut' 2Sam 5:8
 נִפְשׁ 'sielun vilistys' (vesissä vilisevät pikkueläimet) 1Moos 1:20
 נִפְשׁ 'sielun halu' Jes 26:8, Ps 10:3
 נִפְשׁ 'sielun kauhistus' Sanl 6:16
 נִפְשׁ 'sielujen lukumäärä' 2Moos 12:4
 נִפְשׁ 'sielujen lukumäärä' 2Moos 16:16

• Verbejä, joiden kanssa käytetään נִפְשׁ-sanaa ja prepositiota

נִפְשׁ 'paeta sieluunsa' (kuvaa hätää) 2Kun 7:7
 נִפְשׁ 'seisoa sielussaan' (kuvaa rauhaa) Ester 9:16
 נִפְשׁ 'vahvistaa sielussaan' (säätää) Ester 9:31

• Verbit, joiden objektina käytetään נִפְשׁ-sanaa

נִפְשׁ 'tuhota sielu' Hes 22:27
 נִפְשׁ 'rakastaa sielua' Sanl 19:8
 נִפְשׁ 'syödä sielu' (joutua pedon raatelemaksi) Hes 22:25
 נִפְשׁ 'koota sielu' (kuolla, tuhoutua) Tuom 18:25
 נִפְשׁ 'etsiä sielua' (vainota) 2Moos 4:19, 1Sam 20:1, 22:23(2x), 23:15, 25:29, 2Sam 4:8, 1Kun 19:10,14, Jer 4:30, 11:21, 19:7,9, 21:7, 22:25, 34:20,21, 38:16, 44:30(2x), 46:26, 49:37, Ps 35:4, 38:13, 40:15, 54:5, 63:10, 70:3, 86:14, Sanl 29:10

נָפֵשׁ בִּרְךָ *'siunata sielua'* Ps 49:19
 נָפֵשׁ נָאֵל *'lunastaa sielu'* Ps 69:19, 72:14
 נָפֵשׁ נָמַל *'tehdä hyvää sielulle'* Sanl 11:17
 נָפֵשׁ נָנַב *'varastaa sielu'* 5Moos 24:7
 נָפֵשׁ הִוָּמַם *'hiljentää sielu'* (olla vaiti) Ps 131:2
 נָפֵשׁ הָאֵבִיר *'tuhota sielu'* 1Sam 2:33
 נָפֵשׁ הָאֵרִיב *'näännyttää sielu'* 1Sam 2:33
 נָפֵשׁ הָאֵרִיךְ *'pidentää sielua'* (olla kärsivällinen) Job 6:11
 נָפֵשׁ הִוָּגַה *'vaivata sielua'* Job 19:2
 נָפֵשׁ הִוָּצִיא *'päästää sielu'* Ps 142:8, 143:11
 נָפֵשׁ הִחִיָּה *'tehdä sielu eläväksi'* 1Moos 19:19, Hes 13:19
 נָפֵשׁ הִחָרִים *'vihkiä sielu tuhon omaksi'* Joos 10:39
 נָפֵשׁ הִכָּה *'lyödä sielu'* (tappaa) 1Moos 37:21, 3Moos 24:18, 4Moos 35:11,15,30, 5Moos 19:6,11, 27:25, Joos 20:3,9, Jer 40:14,15
 נָפֵשׁ הִכָּרִית *'leikata sielu'* Hes 17:17
 נָפֵשׁ הִמִּית *'tappaa sielu'* Hes 13:19
 נָפֵשׁ הִמָּר *'katkerottaa sielu'* Job 27:2
 נָפֵשׁ הִעֲלָה *'nostattaa sielu', 'nostaa sielu ylös'* Ps 30:4
 נָפֵשׁ הִעֲרָה *'uhrata sielu (kuolemaan)'* Jes 53:12
 נָפֵשׁ הִפִּיק *'tarjota sielulle (ruokaa)'* Jes 58:10
 נָפֵשׁ הִצִּיל *'vapauttaa sielu'* Joos 2:13, Jes 47:14, Hes 3:19,21, 14:20, 33:9, Ps 22:21, 33:19, 86:13, 120:2, Sanl 14:25, 23:14
 נָפֵשׁ הִרְוָה *'juottaa sielua'* Jer 31:25
 נָפֵשׁ הִרְחִיב *'avata sielu'* (avata kita ammolleen) Jes 5:14, Hab 2:5
 נָפֵשׁ הִשְׂבִיעַ *'tyydyttää sielu'* (tehdä kylläiseksi) Jes 58:11, Ps 107:9
 נָפֵשׁ הִשְׁחִית *'tuhota sielu'* Sanl 6:32
 נָפֵשׁ הִשִּׂיא *'pettää sielu'* Jer 37:9
 נָפֵשׁ הִשִּׁיב *'virvoittaa sielu'* Ps 19:8, 35:17, Job 33:30, Ruut 4:15, Valit 1:16,19
 נָפֵשׁ הִשְׁלָה *'rauhottaa sielu'* Job 27:8
 נָפֵשׁ הִשְׁלִיךְ *'heittää sielu'* Tuom 9:17
 נָפֵשׁ הִזְנַח *'hylätä sielu'* Ps 88:15, Valit 3:17
 נָפֵשׁ הִחָבַל *'ottaa sielu pantiksi'* 5Moos 24:6
 נָפֵשׁ הִטָּא *'tehdä syntiä sielussa'* Hab 2:10, Sanl 20:2
 נָפֵשׁ הִחָה *'tehdä sielu eläväksi'* 1Kun 20:31, Ps 22:30
 נָפֵשׁ הִחֲלַץ *'pelastaa sielu'* Ps 6:5, 116:8
 נָפֵשׁ הִחָמַס *'tehdä väkivaltaa sielulle'* Sanl 8:36
 נָפֵשׁ הִסָּר *'kieltää sielulta'* Saarn 4:8
 נָפֵשׁ הִשְׁדָּה *'säästää sielu'* Ps 78:50, Job 33:18
 נָפֵשׁ הִשָּׂק *'rakastaa sielua'* Jes 38:17
 נָפֵשׁ הִטָּמָא *'saastuttaa sielu'* 3Moos 11:44
 נָפֵשׁ הִטָּרַף *'raadella sielu'* Job 18:4

יָדַע נֶפֶשׁ 'tuntea sielu' Sanl 12:10, Job 9:21, Laul 6:12
 כָּפַח נֶפֶשׁ 'painaa sielu maahan' Ps 57:7
 לָקַח נֶפֶשׁ 'ottaa sielu' 1Kun 19:4, Joon 4:3, Ps 31:14, Sanl 11:30
 מָאָס נֶפֶשׁ 'halveksia sielua' Sanl 15:32
 מָלֵא נֶפֶשׁ 'täyttää sielu' Sanl 6:30
 מָלַט נֶפֶשׁ 'pelastaa sielunsa' 1Sam 19:11, 2Sam 19:6, 1Kun 1:12(2x), Jer 48:6, 51:6,45, Hes
 33:5, Aamos 2:14,15, Ps 89:49, 116:4
 נִכְרַת נֶפֶשׁ 'leikata sielu' 3Moos 18:29
 נָפַח נֶפֶשׁ 'hengähtää sielua' (levähtää) Jer 15:9
 נִצַּל נֶפֶשׁ 'pelastaa sielunsa' Hes 14:14
 נָצַר נֶפֶשׁ 'varjella sielu' Sanl 24:12
 נָשָׂא נֶפֶשׁ 'nostaa sielu' 2Sam 14:14, Hoosea 4:8, Ps 24:4, 25:1, 86:4, 143:8, Sanl 19:18
 נָשָׂא נֶפֶשׁ 'nostaa sielu' Jer 22:27, 44:14
 סָמְךָ נֶפֶשׁ 'tukea sielua' Ps 54:6
 עָזַב נֶפֶשׁ 'hylätä sielu' Ps 16:10
 עָנָה נֶפֶשׁ 'kurittaa sielua' (paastota) 3Moos 16:29,31, 23:27,32, 4Moos 29:7, 30:14, Jes 58:3,5,
 Ps 35:13
 עָרָה נֶפֶשׁ 'paljastaa sielu' Ps 141:8
 עָשָׂה נֶפֶשׁ 'tehdä sielu', 'hankkia sielu' 1Moos 12:5, Jer 38:16
 פָּדָה נֶפֶשׁ 'lunastaa sielu' 2Sam 4:9, 1Kun 1:29, Ps 44:23, 49:16, 55:19, 71:23, Job 33:28
 פָּלַט נֶפֶשׁ 'vapauttaa sielu' Ps 17:13
 צִוָּר נֶפֶשׁ 'ajaa sielua takaa' Sanl 6:26
 צִוְדָר נֶפֶשׁ 'pyydystää sielu' Hes 13:18(2x),20
 צָרָה נֶפֶשׁ 'väijyä sielua' 1Sam 24:11
 צָרַק נֶפֶשׁ 'vanhurskauttaa sielu' Jer 3:11, Job 32:2
 צָרַר נֶפֶשׁ 'ahdistaa sielua' Ps 143:12
 קָבַע נֶפֶשׁ 'riistää sielu' Sanl 22:23
 קָנָה נֶפֶשׁ 'odottaa sielua' (väijyä) Ps 56:7
 קָלַע נֶפֶשׁ 'pilkata sielua' 1Sam 25:29
 קָנָה נֶפֶשׁ 'ostaa sielu' 3Moos 22:11
 רָדַף נֶפֶשׁ 'ajaa sielua takaa' Ps 7:6, 143:3
 רָוָה נֶפֶשׁ 'ravita sielu' Jer 31:14
 רָפָא נֶפֶשׁ 'parantaa sielu' Ps 41:5
 רָצַח נֶפֶשׁ 'murhata sielu' 5Moos 22:26
 שָׁאַל נֶפֶשׁ 'kysyä sielua' 1Kun 3:11, 19:4, Joon 4:8, Job 31:30
 שָׁבַה נֶפֶשׁ 'ottaa sielu vangiksi' 1Kun 17:21,22
 שָׁבַע נֶפֶשׁ 'ravita sielu kylläiseksi' 1Sam 22:23
 שׁוֹבֵב נֶפֶשׁ 'virvoittaa sielu' Ps 23:3
 שָׁטַן נֶפֶשׁ 'syyttää sielua', 'vastustaa sielua' Ps 71:13
 שִׂים נֶפֶשׁ 'asettaa sielu' Tuom 12:3, 1Sam 19:5, 28:21, 1Kun 19:2, Ps 66:9, Job 13:14
 שְׁלַח נֶפֶשׁ 'lähettää sielu' Hes 13:20

נִפְשׁ שְׁמַח 'ilahduttaa sielu' Ps 86:4

נִפְשׁ שְׁמֵר 'varjella sielu' 5Moos 4:9, 1Sam 25:26, Ps 25:20, 77:10, 86:2, 121:7, Sanl 13:3, 16:17, 19:16, 21:23, 22:5, Job 2:6

נִפְשׁ שְׁנֵא 'vihata sielua' Sanl 29:24

נִפְשׁ שְׁעֵשֶׁע 'ilahduttaa sielua' Ps 84:19

נִפְשׁ שְׁפֵט 'tuomita sielu (oikeudenmukaisesti)' Ps 109:31

נִפְשׁ שְׁפֹד 'vuodattaa sielu' 1Sam 1:15, Ps 42:5

נִפְשׁ שְׁקִץ 'inhota sielua' 3Moos 20:25

• Verbit, joiden subjektina käytetään נִפְשׁ-sanaa

נִפְשׁ אָבָלָה 'sielu murehtii' Job 14:22

נִפְשׁ אָהָבָה 'sielu rakastaa' Laul 1:7, 3:1,2,3,4

נִפְשׁ אָוָתָה 'sielu haluaa', 'sielu toivoo' 5Moos 12:20, 14:26, 1Sam 2:16, 2Sam 3:21, 1Kun 11:37, Jes 26:9, Miika 7:1, Job 23:13

נִפְשׁ אָמְרָה 'sielu sanoo' Valit 3:24

נִפְשׁ אָשָׁמָה 'sielu tulee syylliseksi' 4Moos 5:6

נִפְשׁ בָּאָה 'sielu tulee' 1Moos 49:6, Ps 105:18

נִפְשׁ בָּהֲלָה 'sielu kauhistuu' Sak 11:8

נִפְשׁ בָּכְתָה 'sielu itkee' Jer 13:17

נִפְשׁ בִּקְשָׁה 'sielu etsii' Saarn 7:28

נִפְשׁ בִּרְכָה 'sielu siunaa' 1Moos 27:4,19,25,31, 1Sam 1:15, 20:1, 22:23, 24:11, 26:21

נִפְשׁ גָּדְלָה 'sielu vahvistuu' 1Sam 26:24(2x)

נִפְשׁ גָּלָה 'sielu paljastaa', 'sielu riemuitsee' Jes 61:10, Ps 35:9

נִפְשׁ גָּעְלָה 'sielu lunastaa' 3Moos 26:11,15,30,43, Jer 14:19

נִפְשׁ גָּרְסָה 'sielu riutuu' Ps 119:20

נִפְשׁ דָּאָבָה 'sielu näantyy' Jer 31:25

נִפְשׁ דָּבָקָה 'sielu yhtyy' 1Moos 34:3, Ps 119:25

נִפְשׁ דָּלְפָה 'sielu vuodattaa kyyneliä' Ps 119:28

נִפְשׁ דָּמָמָה 'sielu on vaiti' Ps 62:6

נִפְשׁ דָּרְכָה 'sielu astuu' Tuom 5:21

נִפְשׁ הִלְלָה 'sielu ylistää' Ps 146:1

נִפְשׁ הִרְחִיבָה 'sielu avaa' Jes 5:14

נִפְשׁ הִשְׁתַּחֲחָה 'sielu masentuu' Ps 42:6,7,12, 43:5

נִפְשׁ הִשְׁתַּפְּכָה 'sielu vuotaa kuiviin' Job 30:6, Valit 2:12

נִפְשׁ הִתְאוּתָה 'sielu himoitsee' Sanl 13:4

נִפְשׁ הִתְהַלְלָה 'sielu ylistää' Ps 34:3

נִפְשׁ הִתְמוּנָה 'sielu menehtyy' Ps 107:26

נִפְשׁ הִתְנַקְמָה 'sielu kostaa' Jer 5:9,29, 9:8

נִפְשׁ הִתְעַמְפָה 'sielu näantyy' Joon 2:8, Ps 107:5

נִפְשׁ הִתְעַנְנָה 'sielu nauttii' Jes 55:2

נִפְשׁ חִיָּתָה 'sielu elää' 1Moos 12:13, 19:20, 1Kun 20:32, Jes 55:3, Jer 38:17,20, Ps 119:175

נִפְשׁ חִכְתָּה 'sielu odottaa' Ps 33:20

נֶפֶשׁ חֲפָצָה *'sielu tahtoo'* Jes 66:3
 נֶפֶשׁ חֲסִיָּה *'sielu luottaa'* Ps 57:2
 נֶפֶשׁ חֲשָׁקָה *'sielu rakastuu'* 1Moos 34:8
 נֶפֶשׁ יִבְשָׁה *'sielu kuivuu'* 4Moos 11:6
 נֶפֶשׁ יִדְעָה *'sielu tuntee'* Ps 139:14
 נֶפֶשׁ יִצָּאָה *'sielu lähtee'* 1Moos 35:18, Laul 5:6
 נֶפֶשׁ יִקְרָה *'sielu on kallis'* 1Sam 26:21, 2Kun 1:13,14
 נֶפֶשׁ יִרְעָה *'sielu pelkää'* Jes 15:4
 נֶפֶשׁ יִשְׂרָה *'sielu on suora'* (oikeamielinen) Hab 2:4
 נֶפֶשׁ כָּלְתָה *'sielu riutuu (odottaessa)'* Ps 84:3, 119:81
 נֶפֶשׁ לֵהִטָּה *'sielu leimahtaa liekkiin'* Job 41:13
 נֶפֶשׁ לָנָה *'sielu yöpyy'* Ps 25:13
 נֶפֶשׁ מְלֹאָתוֹ *'sielu täyttyy heissä'* (kuvaa kosta) 2Moos 15:9
 נֶפֶשׁ מָרָה *'sielu on katkera'* 2Kun 4:27
 נֶפֶשׁ מָתָה *'sielu kuolee'* 4Moos 23:10, Tuom 16:30, Job 36:14
 נֶפֶשׁ נִבְהָלָה *'sielu vapisee'* Ps 6:4
 נֶפֶשׁ נִכְסְפָה *'sielu ikävöi'* Ps 84:3
 נֶפֶשׁ נִכְרְתָה *'sielu leikataan'* 1Moos 17:14, 2Moos 12:15,19, 31:14, 3Moos 7:20,21,25,27, 19:8, 22:3, 4Moos 9:13, 15:30,31, 19:13,20
 נֶפֶשׁ נִמְלָאָה *'sielu täyttyy'* Saarn 6:7
 נֶפֶשׁ נִצְלָה *'sielu vapautuu'* 1Moos 32:31
 נֶפֶשׁ נִצְרָה *'sielu noudattaa'* Ps 119:129
 נֶפֶשׁ נִקְטָה *'sielu on kyllästynyt'* Job 10:1
 נֶפֶשׁ נִקְעָה *'sielu kääntyy inhoten pois'* Jer 6:8, Hes 23:17,18(2x),22,28,
 נֶפֶשׁ נִתְּנָה *'sielu annetaan'* Ester 7:3
 נֶפֶשׁ עֲגֻמָּה *'sielu säälii'* Job 30:25
 נֶפֶשׁ עֵיפָה *'sielu väsyy'* Jer 4:31
 נֶפֶשׁ עֲנָתָה *'sielu nöyrtyy', 'sielu kurittaa itseään'* (paastoaa) 3Moos 23:29
 נֶפֶשׁ עֲרָנָה *'sielu kaipaa'* Ps 42:2
 נֶפֶשׁ צָמְאָה *'sielu janoaa'* Ps 42:2, 63:2
 נֶפֶשׁ קִוְיָה *'sielu odottaa'* Ps 130:5 (Ps 56:7)
 נֶפֶשׁ קָצָה *'sielu inhoaa'* 4Moos 21:5
 נֶפֶשׁ קָצְרָה *'sielu on kärsimätön'* 4Moos 21:4, Tuom 10:16, 16:16, Sak 11:8
 נֶפֶשׁ קָרְבָּה *'sielu on lähellä'* Job 33:22
 נֶפֶשׁ רָצְתָה *'sielu haluaa'* Jes 42:1
 נֶפֶשׁ שְׁאֵלָה *'sielu kysyy'* 5Moos 14:26
 נֶפֶשׁ שְׂבֻעָה *'sielu on kylläinen'* Jer 3:19, Ps 63:6, 88:4, 123:4, Saarn 6:3
 נֶפֶשׁ שְׂבָה *'sielu palaa'* (palata) 1Kun 17:21,22, Ps 115:7
 נֶפֶשׁ שְׁחָה *'sielu on alaspainettu'* Valit 3:20
 נֶפֶשׁ שְׂכָנָה *'sielu asuu'* Ps 74:17, 120:6
 נֶפֶשׁ שְׁמָעָה *'sielu kuulee'* Jer 4:19

שְׁמֵרָה נֶפֶשׁ 'sielu noudattaa' Ps 119:167

שְׁנֵאָה נֶפֶשׁ 'sielu vihaa' Jes 1:14, Ps 11:5

תֵּעֲבֹה נֶפֶשׁ 'sielu inhoaa' Ps 107:18

HENKI HEPREALAISessa RAAMATUSSA

Seuraava lista käsittää sanan *ruah*, רוּחַ – *rûḥ* 'tuuli', 'henki', kaikki raamatulliset muodot hepreaksi ja niiden esiintymisen heprealaisessa Raamatussa, yhteensä 378 kertaa. Sen lisäksi olen listannut kaikki ne sanat, joita käytetään yhdessä רוּחַ-sanan kanssa. Huomaa, että sanojen käännökset ovat vain viitteellisiä yleistyksiä ja monissa yhteyksissä on useita mahdollisia käännösvaihtoehtoja. Esimerkiksi בְּ-preposition kanssa sanan (בְּרוּחַ) voi kääntää kontekstin osoittamalla tavalla joko 'hengessä', 'hengestä', 'hengelle', 'henkeen' ym. Jos olet hepreankielen taitoinen, tiedät kuinka erityisesti prepositiot tulee ymmärtää ja kääntää aina asiayhteyden perusteella.

Even-Shoshanin heprealaisen konkordanssin mukaan (sivu 1063) sanan 'henki' (רוּחַ – *rûḥ*) perusmerkitykset ovat lähinnä 'henki', 'tuuli', 'turhuus', 'tyhjyys' ja '(ilman)suunta'.

Kaikki heprealaisen Raamatun jakeet, joissa ruah-sana esiintyy

- רוּחַ – *rûḥ* substantiivi, feminiini / maskuliini, yksikkö, epämääräinen, *status absolutus*
 - רוּחַ 'tuuli' 1Moos 8:1, 2Sam 22:11, 2Kun 3:17, Jes 7:2, 17:13, 32:2, 57:16, Jer 2:24, 4:11,12, 10:13, 14:6, 51:16, Hes 3:12, 8:3, 11:1, 43:5, Hoosea 4:9, Aamos 4:13, Joonas 1:4, Hab 1:11, Ps 1:4, 18:11,43, 35:5, 78:39, 83:14, 103:16, 104:3, 135:7, Sanl 30:4, Job 1:19, 21:18, 30:22, Saarn 11:4
 - רוּחַ 'tuuli', 'henki' 1Moos 26:35, 2Moos 6:9, 4Moos 14:24, 27:18, Joos 2:11, 5:1, Tuom 9:23, 1Sam 1:16, 16:14,23, 18:10, 1Kun 10:5, 19:7, Jes 32:15, 37:7, 54:6, 57:15, 61:3, 65:14, 66:2, Jer 10:14, 51:17, Hes 2:2, 3:24, 21:12, 37:5,6, Hab 2:19, Malakia 2:15, Ps 34:19, 51:19, 135:17, Sanl 11:13, 14:29, 15:13, 16:18,19, 17:27, 29:23, Job 7:7, 15:2, 32:8, Saarn 7:8(2x), 2Aik 9:4
 - רוּחַ 'turhuus' Jes 26:18, 29:24, 31:3, 41:29, 57:13, Jer 22:22, Hoosea 8:7, 12:2, Miika 2:11, Sanl 11:29, 27:16, Job 16:3, Saarn 1:14, 2:11, 1:17, 2:17,26, 4:4,6,16, 6:9
 - רוּחַ 'suunta' Jer 49:32, Hes 5:10,12, 12:14, 17:21
 - רוּחַ 'ja tuuli' 4Moos 11:31, 1Kun 18:45, 19:11, Jes 41:16, Hes 3:14, 11:24, Sak 5:9, Sanl 25:14, Job 4:5, 37:21, 41:8
 - רוּחַ 'ja henki' Jes 42:5, Hes 11:19, 18:31, 36:26, 37:8, Ps 51:12,14, Sanl 17:22, 18:14, Job 8:2, 20:3, Saarn 3:19, 1Aik 12:18
 - בְּרוּחַ 'hengessä' Sanl 15:4
 - לְרוּחַ 'turhuuteen' Jer 5:13
 - וּלְרוּחַ 'ja henkeen' Job 6:26
 - מִרוּחַ 'hengestä' Ps 55:9
 - רוּחָה 'suuntaan' Jer 52:23
- (רוּחַ-) – *rûḥ(-)* substantiivi, feminiini / maskuliini, yksikkö, *status constructus*
 - רוּחַ 'suunta' Hes 42:16,17,18,19
 - רוּחַ 'tuuli', 'henki' 1Moos 6:17, 7:15,22, 41:38, 45:27, 2Moos 10:13,19, 28:3, 31:3, 35:31, 4Moos 5:14(2x),30, 24:2, 5Moos 34:9, Tuom 3:10, 11:29, 13:25, 14:6,19, 15:14, 1Sam

10:6,10, 11:6, 16:13,15,16,23, 19:9,20,23, 2Sam 22:16, 23:2, 1Kun 22:22,23,24, 2Kun 2:15,16, Jes 11:2(4x), 19:3,14, 25:4, 29:10, 40:7,13, 57:15, 59:19, 61:1, 63:10,11,14, Jer 51:1,11, Hes 1:4,20,21, 10:17, 11:5, 13:13, 17:10, 27:26, Hoosea 4:12, 5:4, Joonas 4:8, Haggai 1:14(3x), Sak 12:1,10, 13:2, Ps 18:16, 76:13, 107:25, 148:8, Sanl 18:14, 25:23, Job 32:18, 33:4, Valit 4:20, Saarn 3:21, 10:4, Esra 1:1, 1Aik 5:26(2x), 2Aik 15:1, 18:22, 21:16

הַרְוֵנָה *'ja henki'* 1Moos 1:2, 2Moos 10:13, Tuom 6:34, 1Sam 16:14, 1Kun 18:12, Hes 13:11, 19:12, Ps 11:6, 51:13, Job 12:10, 27:3, Saarn 3:21, 2Aik 24:20

בְּרוּנָה *'hengessä'* 2Moos 14:21, Jes 4:4, Hes 11:24, 37:1, Ps 48:8, Job 15:30

וּבְרוּנָה *'ja hengessä'* 2Moos 15:8, Jes 4:4, 11:4, Ps 33:6

כְּרוּנָה *'kuin henki'* Jer 18:17

לְרוּנָה *'hengelle'* 1Moos 3:8, Jer 13:24, 2Aik 18:21

וּלְרוּנָה *'ja hengelle'* Jes 28:6

וּמְרוּנָה *'ja hengestä'* Job 4:9

• הַרְוֵנָה – *hārū^{ah}* substantiivi, feminiini / maskuliini, yksikkö, määräinen, *status absolutus*

הַרְוֵנָה *'tuuli'* 1Kun 19:11, Hes 1:12, 1:20(2x), 37:9(2x), Saarn 1:6(2x), 8:8, 11:5

הַרְוֵנָה *'henki'* 4Moos 11:17,25(2x),26, 1Kun 22:21, Hes 37:10, Hoosea 9:7, 2Aik 18:20

הַרְוֵנָה *'suunta'* Hes 37:9

וְהַרְוֵנָה *'ja tuuli'* Saarn 12:7

בְּרוּנָה *'hengessä'* 1Kun 19:11, Saarn 8:8, 1Aik 28:12

כְּרוּנָה *'kuin henki'* Jes 64:5, Job 30:15

לְרוּנָה *'turhuuteen'* Saarn 5:15

לְרוּנָה *'hengelle', 'henkeen'* Hes 5:2, Job 28:25

• רוּחַ – *rūh-* substantiivi, feminiini / maskuliini, yksikkö, määräinen, suffiksivartalo (pausa)

רוּחִי *'henkeni'* 1Moos 6:3, Jes 26:9, 30:1, 38:16, 42:1, 44:3, 59:21, Hes 3:14, 36:27, 37:14, 39:29, Jooel 3:1,2, Sak 6:8, Ps 31:6, 77:4,7, 142:4, 143:4,7, Sanl 1:23, Job 6:4, 7:11, 9:18, 10:12, 17:1, 19:17, 21:4, Dan 2:3

וְרוּחִי *'ja henkeni'* Haggai 2:5

בְּרוּחִי *'hengessäni'* Sak 4:6

רוּחְךָ *'henkesi'* 1Kun 21:5, Ps 104:30, 143:10

רוּחְךָ *'henkesi'* (pausa) Job 15:13

וְרוּחְךָ *'ja henkesi'* Neh 9:20

בְּרוּחְךָ *'hengessäsi'* 2Moos 15:10, 2Kun 2:9, Saarn 7:9, Neh 9:30

מְרוּחְךָ *'hengestäsi'* (pausa) Ps 139:7

רוּחוֹ *'hänen henkensä'* 1Moos 41:8, 2Moos 35:21, 4Moos 11:29, 5Moos 2:30, Tuom 15:19, 1Sam 30:12, Jes 11:15, Ps 78:8, 106:33, 146:4, 147:18, Sanl 29:11, Job 34:14, Dan 2:1, Esra 1:5

וְרוּחוֹ *'ja hänen henkensä'* Jes 30:28, 34:16, 48:16

בְּרוּחוֹ *'hänen hengessään'* Jes 27:8, Sak 7:12, Ps 32:2, 16:32, Job 26:13

לְרוּחוֹ *'hänen hengelleen'* Sanl 25:28

רוּחְכֶם *'henkenne'* Jes 33:11, Hes 11:5, 20:32

בְּרוּחְכֶם *'hengessänne'* Malakia 2:15,16

רוּחַם 'heidän henkensä' Tuom 8:3, Hes 13:3, Ps 104:29

- רוחות – *rūḥōt* substantiivi, feminiini / maskuliini, monikko, epämääräinen, *status absolutus* (pausa)
רוחות 'henget' Jer 49:36, Ps 104:4
רוחות 'suunnat' Hes 37:9, 42:20, 1Aik 9:24
- (רוחות) – *rūḥōt(-)* substantiivi, feminiini / maskuliini, monikko, *status constructus*
רוחות 'henget' Sanl 16:2
רוחות 'suunnat' Sak 2:10, 6:5, Dan 8:8, 11:4
- הרוחות – *hārūḥōt* substantiivi, feminiini / maskuliini, monikko, määräinen, *status absolutus* (pausa)
הרוחות 'henget' 4Moos 16:22, 27:16
הרוחות 'suunnat' Jer 49:36

Raamatun arameassa on sama רוּח-sana samassa merkityksessä kuin hepreassakin ja se esiintyy seuraavissa jakeissa yhteensä 11 kertaa.

רוּחַ 'henki' Dan 5:12, 6:4

רוּחַ 'henki' Dan 4:5,6,15, 5:11,14

רוּחַא 'tuuli' Dan 2:35

רוּחַי 'henkeni' Dan 7:15

רוּחַה 'henkensä' Dan 5:20

רוּחַי 'suunnat' Dan 7:2

Juuri-juuriverbin esiintyminen heprealaisessa Raamatussa

Juuri רוּח – *rwh* esiintyy verbinä Raamatussa qal- ja pu"al-vartaloissa kolme kertaa.

- רוּח – *rāwāḥ* verbi, qal (aktiivinen perusvartalo), 'rauhoittua', 'vapautua' (tehdä avaraksi)
רוּחַ qal, konsekutiivinen perfekti, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, 'rauhoittuu' 1Sam 16:23
רוּחַ ja + qal, jussiivi, yksikkö, 3. persoona, maskuliini, 'rauhoittukoon' Job 32:20
- רוּח – *ruwwāḥ* verbi, pu"al (passiivinen intensiivivartalo), 'olla avara', 'olla tilava'
רוּחַ pu"al, aktiivinen partisiippi, monikko, maskuliini, *status absolutus*, '(ovat) avarat' Jer 22:14

Sanayhdistelmät, käsitteet ja fraasit, joissa רוּח-sana on toisena osana. Käännökset ovat vain viitteellisiä. Kaikki seuraavat kohdat ja jakeet sisältyvät jo edelliseen listaan.

- Adjektiiviattribuutti tai aktiivin partisiippi רוּח-sanan määreenä. Hepreankielen taitoisena näet missä yhteydessä רוּח-sana on maskuliini ja missä yhteydessä taas feminiini
רוּחַ אָחַד 'eräs henki' Saarn 3:19
רוּחַ אַחֵר 'toinen henki' 4Moos 14:24
רוּחַ גָּדוֹל 'suuri tuuli' 1Kun 19:11, Joona 1:4, Job 1:19
רוּחַ חַדָּשָׁה 'uusi henki' Hes 11:19, 18:31, 36:26
רוּחַ חֹזֶק 'voimakas tuuli' 2Moos 10:19, 1Kun 19:11

רוחַ חַרִישִׁית *'polttava henki'* Joon 4:8
רוחַ טוֹבָה *'hyvä henki'* Ps 143:10, Neh 9:20
רוחַ כָּבִיר *'väkevä henki'* Job 8:2
רוחַ כָּהָה *'laimea henki'* (kuvaa masennusta) Jes 61:3
רוחַ מָלֵא *'täysi henki'* Jer 4:12
רוחַ נְדִיבָה *'jalo henki'* Ps 51:14
רוחַ נִכְאָה *'murtunut henki'* Sanl 15:13, 17:22, 18:14
רוחַ נְכוֹן *'vahva henki'* Ps 51:12
רוחַ נִשְׁבָּרָה *'särkynyt henki'* Ps 51:19
רוחַ סוּעָה *'myrskyävä tuuli'* Ps 55:9
רוחַ סָרָה *'luopunut henki'* 1Kun 21:5
רוחַ צָח *'loistava henki'* Jer 4:11
רוחַ קָשָׁה *'ankara henki'* Jes 27:8
רוחַ רָעָה *'paha henki'* Tuom 9:23, 1Sam 16:14,23, 18:10

- Genetiivirakentein muodostettuja käsitteitä, joissa רוחַ-sana on rakenteen *'omistettava'* (*status constructus*)

רוחַ אָדָם *'ihmisen henki'* Sak 12:1
רוחַ אִישׁ *'ihmisen henki'* Sanl 18:14
רוחַ אֵל *'Jumalan Henki'* Job 33:4
רוחַ אֱלֹהִים *'Jumalan Henki'* Job 27:3
רוחַ אֱלֹהִים *'Jumalan Henki'*, *'jumalten henki'* 1Moos 1:2, 41:38, 2Moos 31:3, 35:31, 4Moos 24:2, 1Sam 10:10, 11:6, 16:15,16,23, 19:20,23, Hes 11:24, 2Aik 15:1, 24:20
רוחַ אֱלִיָּהוּ *'Elijan henki'* 2Kun 2:15
רוחַ אֶף *'vihän henki'* 2Moos 15:8, 2Sam 22:16, Ps 18:16, Job 4:9, Valit 4:20
רוחַ בְּהֵמָה *'eläimen henki'* Saarn 3:21
רוחַ בָּטָן *'kohdun henki'* Job 32:18
רוחַ בִּינָה *'Ymmärryksen Henki'* Jes 11:2
רוחַ בְּנֵי אָדָם *'ihmisen lasten henki'* Saarn 3:21
רוחַ בְּעֵר *'Puhtauden Henki'* Jes 4:4
רוחַ בָּשָׂר *'lihan henki'* Job 12:10
רוחַ גְּבוּרָה *'Voiman Henki'* Jes 11:2
רוחַ דַּעַת *'Tuntemisen Henki'*, *'Tiedon Henki'* Jes 11:2
רוחַ דָּרוֹם *'etelän suunta'* Hes 42:18
רוחַ זְלָעָפוֹת *'kiivauden henki'* Ps 11:6
רוחַ זְנוּנִים *'haureuksien henki'* Hoosea 4:12, 5:4
רוחַ זְרַבְבָּדָל *'Zerubbavelin henki'* Haggai 1:14
רוחַ הַחַיָּה *'elämän henki'* Hes 1:20,21, 10:17
רוחַ חַיִּים *'elämien henki'* 1Moos 6:17, 7:15,22, Job 7:7
רוחַ הַחֲמָה *'Viisauden Henki'* 2Moos 28:3, 5Moos 34:9, Jes 11:2
רוחַ חֵן *'armon henki'* Sak 12:10
רוחַ טְמָאָה *'saastaisuuden henki'* Sak 13:2

רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ 'Joosuan henki'

רוּחַ הַיּוֹם 'päivän tuuli' 1Moos 3:8

רוּחַ יְהוָה 'HERRAN Henki' Tuom 3:10, 6:34, 11:29, 13:25, 14:6,19, 15:14, 1Sam 10:6, 16:13,14, 19:9, 1Kun 18:12, Hes 37:1

רוּחַ יָם 'meren tuuli', 'meren suunta' 2Moos 10:19, Hes 42:19

רוּחַ יַעֲקֹב 'Ja'aqovin henki' 1Moos 45:27

רוּחַ יְרֵאָת יְהוָה 'HERRAN pelon Henki' Jes 11:2

רוּחַ כּוֹרֵשׁ 'Kooreksen henki' Esra 1:1, 2Aik 36:22

רוּחַ מְדַבֵּר 'erämaan tuuli' Jer 13:24

רוּחַ הַמּוֹשֵׁל 'hallitsijan henki' Saarn 10:4

רוּחַ מַלְכֵי מְדִי 'Meedian kuninkaiden henki' Jer 51:11

רוּחַ מִצְרַיִם 'Egyptin henki' Jes 19:3

רוּחַ מְשַׁחִית 'tuhon henki' Jer 51:1

רוּחַ מְשַׁפֵּט 'Oikeuden Henki' Jes 4:4, 28:6

רוּחַ נְגִידִים 'ruhtinaiden henki' Ps 76:13

רוּחַ סְעָרָה 'myrskyn tuuli' Hes 1:4, Ps 107:25, 148:8

רוּחַ סְעָרוֹת 'myrskyjen tuuli' Hes 13:11,13

רוּחַ עֲוֵעִים 'sekasorron henki' Jes 19:14

רוּחַ עֵצָה 'Neuvon Henki' Jes 11:2

רוּחַ עָרִיצִים 'väkevien tuuli' (tulkittu myös 'rankkasade') Jes 25:4

רוּחַ פּוּל 'Puulin henki' (Puul, Aššurin kuningas Tiglatpileser III) 1Aik 5:26

רוּחַ פִּיּוּ 'suunsa henki' Ps 33:6, Job 15:30

רוּחַ פְּלִשְׁתִּים 'filistealaisten henki' 2Aik 21:16

רוּחַ צָפוֹן 'pohjoisen suunta', 'pohjoisen tuuli' Hes 42:17, Sanl 25:23

רוּחַ קָדִים '(kuuma) idän tuuli' (nykyhepreassa arab. lainasana חַמְסִין) 2Moos 10:13(2x), 14:21, Jer 18:17, Hes 17:10, 19:12, 27:26, 42:16, Joon 4:8, Ps 48:8

רוּחַ קָדוֹשׁ 'Pyhyyden Henki' Jes 63:10,11, Ps 51:13

רוּחַ קִנְיָאָה 'kiivauden henki' 4Moos 5:14(2x),30

רוּחַ שְׂאֵרִית '(kansan) jäännöksen henki' Haggai 1:14

רוּחַ שְׁפָלִים 'alhaisen henki' Jes 57:15

רוּחַ שְׁפָתָיו 'huultensa henki', 'huultensa henkäys' Jes 11:4

רוּחַ שֶׁקֶר 'valheen henki' 1Kun 22:22,23, 2Aik 18:21,22

רוּחַ תְּחַנּוּנִים 'armollisuuksien henki' Sak 12:10

רוּחַ תְּלַגְת פְּלִנְסֵר 'Tiglatpileserin henki' (Puul, Aššurin kuningas Tiglatpileser III) 1Aik 5:26

רוּחַ תְּרִדְמָה 'uneliaisuuden henki' Jes 29:10

רוּחַ הַשָּׁמַיִם 'taivasten tuuli' (אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם) 'neljä ilmansuuntaa') Sak 2:10, 6:5, Dan 8:8, 11:4

- Genetiivirakentein muodostettuja käsitteitä, joissa רוּחַ-sana on rakenteellisenä genetiivinä, siis rakenteen 'omistaja' (status absolutus tai suffiksivartalo)
רוּחַ אִישׁ 'hengen mies' Hoosea 9:7
רוּחַ אָרְךָ 'hengen pituus' (kärsivällinen) Saarn 7:8

בּוֹרָא רוּחַ *'hengen luoja'* Aamos 4:13
 גְּבוּה רוּחַ *'hengen korkeus'* (ylpeä) Sanl 16:18
 גְּבוּה רוּחַ *'hengen korkeus'* (ylpeä) Saarn 7:8
 דְּבָרֵי רוּחַ *'hengen sanat'* Job 16:3
 דְּכָאֵי רוּחַ *'hengen murtumiset'* (masentunut) Job 16:3
 דַּעַת רוּחַ *'hengen tieto'* Job 15:2
 דְּרֹךְ הָרוּחַ *'tuulen tie'* Saarn 11:5
 הוֹלֵךְ רוּחַ *'tuulen kulku'* Miika 2:11
 חַיֵּי רוּחַ *'hengen elämät'* Jes 38:16
 חֲמַת רוּחַ *'hengen kiukku'* Hes 3:14
 יָקָר רוּחַ *'hengen kalleus'* (itsensä hillitsevä) Sanl 17:27
 כְּנָפֵי רוּחַ *'hengen siivet', 'tuulen siivet'* 2Sam 22:11, Ps 18:11, 104:3
 כָּל רוּחַ *'joka henki', 'kaikki tuulet'* Hes 5:10,12, 12:14, 17:21, 21:12
 מַחְבֵּא רוּחַ *'tuulen suoja'* Jes 32:2
 מַעְלֹת רוּחַ *'hengen nousemiset'* (mieleen nouseminen) Hes 11:5
 מִרְת רוּחַ *'hengen katkeruus'* 1Moos 26:35
 נֶאֱמָן רוּחַ *'hengen uskollisuus', 'hengen usko'* Sanl 11:13
 נִכְה רוּחַ *'hengen vamma'* (murtunut mieli) Jes 66:2
 נִשְׁמַת רוּחַ *'hengen henkäys'* 2Sam 22:16, Ps 18:16
 עֲצוּבַת רוּחַ *'hengen kipu'* (syvä murhe) Jes 54:6
 צָפֹן רוּחַ *'hengen piilotus'* Sanl 27:16
 צָר רוּחַ *'hengen ahdistus'* Job 7:11
 קֶצֶר רוּחַ *'hengen lyhyys'* (kärsimätön) 2Moos 6:9
 קֶצֶר רוּחַ *'hengen lyhyys'* (kärsimätön) Sanl 14:29
 קִשָּׁת רוּחַ *'hengen raskaus'* (murheellinen) 1Sam 1:16
 רוּעָה רוּחַ *'tuulen paimen'* Hoosea 12:2
 רְעוּת רוּחַ *'tuulen tavoittelu'* Saarn 1:14, 2:11,17,26, 4:4,6, 6:9
 רְעִיּוֹן רוּחַ *'tuulen tavoittelu'* Saarn 1:17, 4:16
 שָׁאֵר רוּחַ *'hengen jäännös'* Malakia 2:15
 שִׁבְר רוּחַ *'hengen murtuminen'* Jes 65:14
 שְׁפָל רוּחַ *'hengen mataluus'* (noyrä) Jes 57:15, Sanl 16:19, 29:23
 תוֹעִי רוּחַ *'hengen eksytys'* Jes 29:24
 תוֹכֵן רוּחַ *'hengen koettelu'* Sanl 16:2

• Verbit, joiden objektina käytetään רוּחַ-sanaa

אָסַף רוּחַ *'koota tuulta'* Sanl 30:4
 בָּצַר רוּחַ *'nöyryyttää henki'* Ps 76:13
 בָּרָא רוּחַ *'luoda tuuli'* Aamos 4:13
 הִבִּיא רוּחַ *'tuoda tuuli'* Hes 11:24
 הוֹצִיא רוּחַ *'päästää tuuli', 'päästää henki'* (kertoa kaikki) Jer 10:13, 51:16, Ps 135:7, Sanl 29:11

הַחַיָּה רוּחַ *'tehdä henki eläväksi'* Jes 57:15
הַטִּיל רוּחַ *'heittää tuuli'* Joon 1:4
הַנִּיחַ רוּחַ *'saada henki lepäämään'* Sak 6:8
הַעֲבִיר רוּחַ *'antaa tuulen puhaltaa'* 1Moos 8:1
הַעִיר רוּחַ *'herättää henki'* Jer 51:1,11, Haggai 1:14, Esra 1:1,5, 1Aik 5:26, 2Aik 21:16, 36:22
הַעֲמִיד רוּחַ *'saada tuuli puhaltamaan'* Ps 107:25
הַפָּךְ רוּחַ *'muuttaa tuuli'* 2Moos 10:19
הַפְּקִיד רוּחַ *'luovuttaa henki'* Ps 31:6
הַקְּשָׁה רוּחַ *'kovettaa henki'* (paaduttaa) 5Moos 2:30
הַשִּׁיב רוּחַ *'palauttaa henki'* Job 9:18, 15:13
הַשִּׁיב רוּחַ *'panna tuuli puhaltamaan'* Ps 147:18
הַתְּעָה רוּחַ *'eksyttää henki'* Hoosea 4:12
זָרַע רוּחַ *'kylvää tuulta'* Hoosea 8:7
חִדָּשׁ רוּחַ *'uudistaa henki'* Ps 51:12
יָלַד רוּחַ *'synnyttää tyhjyyttä'* Jes 26:18
יָצַק רוּחַ *'vuodattaa henki'* Jes 44:3
יָצַר רוּחַ *'muovata henki'* Sak 12:1
כָּלָא רוּחַ *'sulkea tuuli'* Saarn 8:8
לָקַח רוּחַ *'ottaa henki'* Ps 51:13
מָדַד רוּחַ *'mitata suunta'* Hes 42:16,17,18
מָנָה רוּחַ *'määrätä tuuli (puhaltamaan)'* Joon 4:8
מָסַךְ רוּחַ *'sekoittaa henki'* Jes 19:14
מָרָה רוּחַ *'kapinoida henkeä vastaan'* Jes 63:10
נָהַג רוּחַ *'sallia tuulen puhaltaa'* 2Moos 10:13
נָחַל רוּחַ *'periä tyhjää'* Sanl 11:29
נָסַךְ רוּחַ *'vuodattaa henki'* Jes 29:10
נִעְרָה רוּחַ *'vuodatetaan henki'* Jes 32:15
נָתַן רוּחַ *'antaa henki'* 4Moos 11:29, 2Kun 19:7, Jes 37:7, 41:1, Hes 36:27, 37:6,14, 2Aik 18:22
עֲצַב רוּחַ *'vääntää henkeä'* (murehduttaa) Jes 63:10
צָפַן רוּחַ *'väijyä henkeä (salassa)'* Sanl 27:16
רָעָה רוּחַ *'paimentaa turhuutta'* Jer 22:22
שָׂאָה רוּחַ *'haukkoa henkeä', 'tavoitella henkeä'* Jer 2:24, 14:6
שָׁלַח רוּחַ *'lähettää henki'* Tuom 9:23
שָׁלַח רוּחַ *'lähettää henki'* Ps 104:30
שָׂם רוּחַ *'asettaa henki'* Jes 63:11
שָׁמַר רוּחַ *'tardata tuulta'* Saarn 11:4
שָׁפַךְ רוּחַ *'vuodattaa henki'* Hes 39:29, Jooel 3:1,2

- Verbit, joiden subjektina käytetään רוּחַ-sanaa. Hebreankielen taitoisena näet missä yhteydessä רוּחַ-sana on maskuliini ja missä yhteydessä taas feminiini רוּחַ (בָּאָה) בָּא *'henki tulee', 'tuuli tulee'* Hes 2:2, 3:24, 37:9,10, Job 41:8

בַּעֲתָהּ רוּחַ *'henki kauhistuttaa'* 1Sam 16:14
 בִּקְעָה רוּחַ *'tuuli rikkoo'* Hes 13:11
 דוֹן רוּחַ *'henki vallitsee'* 1Moos 6:3
 הוֹבִישָׁה רוּחַ *'tuuli kuivattaa'* Hes 19:12
 הָיָה (הַיְתָה) רוּחַ *'henki on'* 1Kun 10:5, 2Aik 9:4
 הִלְךָ (הִלְכָה) רוּחַ *'tuuli kulkee'* Hes 1:12,20(2x), Saarn 1:6
 הִצִּיקָה רוּחַ *'henki ahdistaa'* Job 32:18
 הִתְעַטְּפָה רוּחַ *'henki nääntyy'* Ps 77:4, 142:4, 143:4
 הִתְפַּעֲמָה רוּחַ *'henki on levoton'* Dan 2:1
 זָרָה רוּחַ *'henki tulee vieraaksi'* (tai hengitys tulee vastenmieliseksi) Job 19:17
 חִבְּלָה רוּחַ *'henki murtuu'* Job 17:1
 חוֹלְלָה רוּחַ *'tuuli lävistää'* Sanl 25:23
 חִיָּתָה רוּחַ *'henki elää'* 1Moos 45:27
 חָלַף רוּחַ *'tuuli kiittää'* Hab 1:11, Job 4:15
 חִפֵּשׁ רוּחַ *'henki etsii'* Ps 77:7
 יָצָא (יָצְאָה) רוּחַ *'henki lähtee', 'henki tulee'* 1Kun 22:21, Ps 146:4, 2Aik 18:20
 יָרְדָה רוּחַ *'henki laskeutuu (alas)'* Saarn 3:21
 כָּהֲתָה רוּחַ *'henki lamaantuu'* Hes 21:12
 לָבְשָׁה רוּחַ *'henki pukee'* (henki täyttää) Tuom 6:34, 1Aik 12:18, 2Aik 24:20
 נִבְקָה רוּחַ *'henki hävitetään'* Jes 19:3
 נִרְבָּה רוּחַ *'henki on altis'* 2Moos 35:21
 נִרְפָּה רוּחַ *'tuuli hajottaa'* Ps 1:4
 נָחָה רוּחַ *'henki lepää (yllä)'* 4Moos 11:25,26, 2Kun 2:15
 נָסַע רוּחַ *'tuuli liikkuu'* 4Moos 11:31
 נִפְחָה רוּחַ *'tuuli puhaltaa'* Jes 37:9
 נִפְעָמָה רוּחַ *'henki on levoton'* 1Moos 41:8, Dan 2:3
 נָשָׂא (נָשְׂאָה) רוּחַ *'henki nostaa', 'tuuli nostaa'* 2Moos 10:13, 1Kun 18:12, Jes 41:16, 57:13, Hes
 3:12,14, 8:3, 11:1,24, 43:5
 סָמָךְ רוּחַ *'henki tukee'* Ps 51:14
 סָרָה רוּחַ *'henki luopuu', 'henki väistyy'* 1Sam 16:14,23
 עָבַר (עָבְרָה) רוּחַ *'tuuli kulkee', 'tuuli puhaltaa'* Ps 103:16, Job 37:21
 עָטַף רוּחַ *'tuuli kääntyy'* Jes 57:16
 עָלְתָה רוּחַ *'henki nousee'* Saarn 3:21
 עָמַד (עָמְדָה) רוּחַ *'henki seisoo'* 1Kun 22:21, Haggai 2:5
 עָנָה רוּחַ *'henki vastaa'* Job 20:3
 צָלְחָה רוּחַ *'henki menestyy', 'henki valtaa'* 1Sam 18:10
 צָרַר רוּחַ *'henki ahdistaa'* Hoosea 4:19
 קָמָה רוּחַ *'henki nousee'* Joos 2:11
 קָצְרָה רוּחַ *'henki on lyhyt'* (olla äkkipikainen) Job 21:4
 רוּמְמָה רוּחַ *'tuuli nostattaa'* Ps 107:25
 רָחַפָּה רוּחַ *'henki leijailee'* 1Moos 1:2

רִנָּה רִנָּה 'henki herpaantuu' Tuom 8:3

רִנָּה (שָׁבָה) שָׁב 'henki palaa', 'henki tulee takaisin', 'tuuli palaa' Tuom 15:19, 1Sam 30:12, Ps 78:39, Saarn 12:7

רִנָּה שָׁבַר 'tuuli särkee' Hes 27:26

רִנָּה שָׁמְרָה 'henki noudattaa' Job 10:12

SIELUN JA HENGEN LÄHISANAT RAAMATUSSA

Even-Shoshanin konkordanssissa sielun lähisanoiksi luetellaan hengen lisäksi myös adjektiivii חַי – *háj* 'elämä', 'elävä', substantiivi יֵצֵר – *jéšer* 'luotu', 'muovattu', ja substantiivi נְשָׁמָה – *nešāmá* 'henkäys'. Adjektiivii חַי käytetään heprealaisessa Raamatussa paljon, 239 kertaa (arameassa 5 kertaa), mutta usein se on muiden sanojen määreenä. חַי tulee juuriverbistä חָיָה – *hājâ* 'elää', juuri esiintyy Raamatussa 283 kertaa (arameassa 6 kertaa). Näistä vain sana נְשָׁמָה on selkeästi hengen ja sielun kanssa samaan ryhmään kuuluva. Se tulee juuriverbistä נָשַׁם – *nāšám* 'puhaltaa', joka esiintyy Raamatussa vain 7 kertaa. Sana נְשָׁמָה esiintyy tekstissä 24 kertaa (arameassa vain kerran). Sana יֵצֵר 'luotu' tulee juuriverbistä יָצַר – *jāšár* 'muovata', 'luoda'. Sana יָצַר esiintyy Raamatussa 9 kertaa ja verbi 40 kertaa. Tässä en erittele sanojen muotoja, vaan annan vain ne jakeet, joissa sanat esiintyvät heprealaisessa Raamatussa.

- Adjektiivii חַי raamatunpaikat (239 x): 1Moos 1:20,21,24,30, 2:7,19, 3:20, 6:19, 8:21, 9:3,10,12,15,16, 18:10,14, 25:6, 26:19, 42:15,16, 43:7,27,28, 45:3,26,28, 46:30, 2Moos 1:19, 4:18, 21:35, 22:3, 3Moos 11:10,46, 13:10,14,15(2x),16, 14:4,5,6(3x),7,50,51(2x),52(2x),53, 15:13, 16:10,20,21, 4Moos 14:21,28, 16:30,33, 17:13, 19:17, 31:27, 32:40, 5Moos 4:4,10, 5:3,23, 12:1, 31:13, Joos 3:10, 8:23, Tuom 8:19, 1Sam 1:26, 2:15, 14:39,45, 15:8, 17:26,36,55, 19:6, 20:3(2x),14,21, 25:6,26(2x),34, 26:10,16, 28:10, 29:6, 2Sam 2:27, 4:9, 11:11, 12:5,18,21,22, 14:11,19, 15:21(2x), 18:14, 19:7, 22:47, 1Kun 1:29, 2:24, 3:22(2x),23(2x),25,26(2x),27, 8:40, 12:6, 17:1,12,23, 18:10,15, 20:18(2x),32, 21:15, 22:14, 2Kun 2:2(2x),4(2x),6(2x), 3:14, 4:16,17,30(2x), 5:16,20, 7:12, 10:14, 19:4,16, Jes 8:19, 37:4,17, 38:11,19, 49:18, 53:8, Jer 2:13, 4:2, 5:2, 10:10, 11:19, 12:16, 16:14,15, 17:13, 22:24, 23:7,8,36, 35:16, 44:26, Hes 5:11, 14:16,18,20, 16:48, 17:16,19, 18:3, 20:3,31,33, 26:20, 32:23,24,25,26,27,32, 33:11,27, 34:8, 35:6,11, 47:9, Hoosea 2:1, 4:15, Aamos 8:14(2x), Sef 2:9, Sak 14:8, Ps 18:47, 27:13, 38:20, 42:3, 52:7, 55:16, 58:10, 69:29, 84:3, 116:9, 124:3, 142:6, 143:2, 145:16, Sanl 1:12, Job 12:10, 19:25, 27:2, 28:13,21, 30:23, Saarn 4:2(2x),15, 6:8, 7:2, 9:4(2x),5, 10:19, Ruut 2:20, 3:13, Laul 4:15, Valit 3:39, Dan 12:7, 2Aik 6:21, 10:6, 18:13, 25:12
- Adjektiivii חַי raamatunpaikat, aramea, (5 x): Dan 2:30, 4:14,31, 6:21,27
- Juuriverbin חָיָה raamatunpaikat (283 x): 1Moos 3:22, 5:3,5,6,7,9,10,12,13,15,16,18,19,21, 25,26,28,30, 6:19,20, 7:3, 9:28, 11:11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26, 12:12,13, 17:18, 19:19,20,32,34, 20:7, 25:7, 27:40, 31:32, 42:2,18, 43:8, 45:7,27, 47:19,25,28, 50:20,22, 2Moos 1:16,17,18,22, 19:13, 22:17, 33:20, 3Moos 18:5, 25:35,36, 4Moos 4:19, 14:36, 21:8,9, 22:33, 24:23, 31:15,18, 5Moos 4:1,33,42, 5:21,23,30, 6:24, 8:1,3(2x), 16:20, 19:4,5, 20:16, 30:16,19, 32:39, 33:6, Joos 2:13, 5:8, 6:17,25, 9:15,21, 14:10, Tuom 8:19, 15:19, 21:14, 1Sam 1:25,31,34,39, 2:6, 10:24, 20:31, 27:9,11, 2Sam 1:10, 8:2, 12:3,22, 16:16, 17:22, 1Kun 7:4, 18:5, 20:31, 2Kun 1:2, 4:7, 5:7, 8:1,5(3x),8,9,10(2x),14(2x), 7:4, 10:19, 11:13, 13:21, 14:17, 18:32, 20:7,32, Jes 7:21, 26:14,19, 38:1,9,16(2x),21, 55:3, 57:15(2x), Jer 21:9, 27:12,17, 35:7,

38:2(2x),17(2x),20, 49:11, Hes 3:18,21(2x), 13:18,19(2x),22, 16:2(2x),
 18:9(2x),13(2x),17(2x),19(2x),21(2x),22,23,24,27,28(2x),32, 20:11,13,21,25,
 33:9,10,11,12,13(2x),15(2x),16(2x), 37:3,5,6,9,10,14, 47:9(2x), Hoosea 6:2(2x), 9:20,
 14:8, Aamos 5:4,6,14, Hab 2:4, 3:2, Sak 1:5, 10:9, 13:3, Ps 22:27,30, 30:4, 33:19, 41:3,
 49:10, 69:33, 72:15, 80:19, 85:7, 89:49, 118:17,
 119:17,25,37,40,50,77,88,93,107,116,144,149,154,156,159,175, 138:7, 143:11(2x),
 Sanl 4:4, 7:2, 9:6, 15:27, Job 7:16, 14:14, 21:7, 36:6, 42:16, 43:4, Saarn 6:3,6, 7:12,
 11:8, Valit 4:20, Ester 4:11, Neh 2:3, 3:34, 5:2, 6:11, 9:6,29, 1Aik 11:8, 2Aik 23:11,
 25:25

- Juuriverbin הָיָה raamatunpaikat, aramea, (6 x): Dan 2:7, 3:9, 5:10,19, 6:7,22
- Substantiivin יָצַר raamatunpaikat (9 x): 1Moos 6:5, 8:21, 5Moos 31:21, Jes 26:3, 29:16, Hab 2:18, Ps 103:14, 1Aik 28:9, 29:18
- Juuriverbin יָצַר raamatunpaikat (40 x): 1Moos 2:7,8,19, 2Kun 19:25, Jes 22:11, 27:11, 37:9, 43:1,7,10,21, 44:2,10,12,21,24, 45:7,11,18(2x), 46:11, 49:5,8, 54:17, Jer 1:5, 10:16, 18:11, 33:2, 51:19, Aamos 4:13, 7:1, Hab 2:18, Sak 12:1, Ps 33:15, 74:17, 94:9,20, 95:5, 104:26, 139:16
- Substantiivin נִשְׁמָה raamatunpaikat (24 x): 1Moos 2:7, 7:22, 5Moos 20:16, Joos 10:40, 11:11,14, 2Sam 22:16, 1Kun 15:29, 17:17, Jes 2:22, 30:33, 42:5, 57:16, Ps 18:16, 150:6, Sanl 20:27, Job 4:9, 26:4, 27:3, 32:8, 33:4, 34:14, 37:10, Dan 10:17
- Substantiivin נִשְׁמָא (= נִשְׁמָתָא) raamatunpaikat, aramea, (1 x): Dan 5:23
- Juuriverbin נָשַׁם raamatunpaikat (7 x): 1Kun 9:8, Jes 42:14, Jer 18:16, 19:8, 49:17, 50:13, 2Aik 7:21

LÄHTEET

- Abu-Chara, Faruk: ARABIAA YLI RAJOJEN. KIELIOPPI JA HARJOITUKSIA. Ammatour-Press, Helsinki 2004. (Alkuteos: Arabic around the World. Käännös: Pekka Lehtinen ja Bertil Tikkanen)
- Aejmelaeus, Anneli: TÄYTTÄ HEPREAA. JOHDATUS VANHAN TESTAMENTIN HEPREAAAN. Kirjapaja, Helsinki 2003. 3. täysin uudistettu painos.
- Aejmelaeus, Lars: UUDEN TESTAMENTIN KREIKAN KIELIOPPI. Kirjapaja, Helsinki 2003.
- Arffman, Kaarlo: KRISTINUSKON HISTORIA. Edita, Helsinki 2004.
- Ariel, Israel (rabbi): THE HOLY TEMPLE OF JERUSALEM. Temple Institute, Karta, Jerusalem 2005 (hepreakielinen). (2005 אריאל, ישראל, הרב: בית המקדש בירושלים. מכון המקדש, פרטא ירושלים)
- Armstrong, Karen: A HISTORY OF JERUSALEM. One city, three faiths. HaprepCollins, Lontoo, Englanti 1997.
- Avi-Yonah, Michael & Kraeling, Emil G.: RAAMATUN MAAILMA. WSOY, Porvoo 1962. (Toimittanut: Aapeli Saarisalo; käännös englannista: Veikko Sahla & Heikki Ilmari Puukko).
- Awde, N. & Smith, K.: ARABIC PRACTICAL DICTIONARY. ARABIC-ENGLISH. ENGLISH-ARABIC. Hippocrene Books, New York, USA 2004.
- Baigent, Michael & Leigh, Richard: KIISTA KUOLLEENMEREN KÄÄRÖISTÄ. Bazar, Helsinki 2006. Käännös: Natasha Vilokinen.
- BibleWorks⁷. Software for Biblical Exegesis and Research. BibleWorks, LLC 2006.
- BIBLIA HEBRAICA STUTTGARTENSIA. תּוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים. Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, Saksa 1997.
- BIBLIA SACRA IUXTA VULGATAM VERSIONEM. Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart,

Saksa 1994

- BIBLIA, SE ON KOKO PYHÄ RAAMATTU. VUODEN 1776 KÄÄNNÖKSEN KORJATTU TEKSTI VUODEN 1852 KYMMENENNESTÄ PAINOKSESTA. Raamattutalo Oy, Pieksämäki 1998.
- Boyarin, Jonatan: THINKING IN JEWISH. The University of Chicago Press, Chicago, USA 1996.
- Brown, Francis: THE BROWN-DRIVER-GRIGGS HEBREW AND ENGLISH LEXICON. Hendrickson, USA 2004. 8. painos. (Perustuu teokseen, William Gesenius: HANDWÖRTERBUCH ÜBER DAS ALTE TESTAMENT).
- Camp, John & Fisher, Elizabeth: ANTIIKIN KREIKAN MAAILMA. Otava, Helsinki 2004. (Alkuteos: Exploring The World of the Ancient Greeks; käännös: Jaana Iso-Markku).
- Castrén, Paavo & Pietilä-Castrén, Leena: ANTIIKIN KÄSIKIRJA. Otava, Helsinki 2000.
- CHAMBERS DICTIONARY OF WORLD HISTORY. Toimittaneet: Bruce P. Lenman & Trevor Anderson. Chambers, Edinburgh, Englanti 2000.
- Daniel-Rops, Henri: DAILY LIFE IN PALESTINE AT THE TIME OF CHRIST. Phoenix Press, Lontoo, Englanti 2002. Käännös ranskasta englanniksi: Patrick O'Brian.
- Davidson, Benjamin: ANALYTICAL HEBREW AND CHALDEE LEXICON. Hendrickson, USA 1985.
- Delshad, Ester; Moisiö, Rauha; Santala, Risto & Seppälä, Seppo (toim.): HEPREA-SUOMI SANAKIRJA. Suomen Karmel-yhdistys. Ari-paino, Saarijärvi 1981.
- Dué, Andrea & Laboa, Juan Maria: KRISTINUSKO 2000 VUOTTA. Kirjapaja, Helsinki 1997. Käännös: Maija Pellikka, Jaana Iso-Markku & Kaarlo Arffman.
- Dülmen, Andrea van: MARTTI LUTHER. ELÄMÄ, TEOT JA KIRJOITUKSET. IdeaNova Oy, Turku 2002. Käännös: Panu Savolainen & Jorma Ojala.
- Eisenman, Robert H. & Wise, Michael: THE DEAD SEA SCROLLS UNCOVERED. The First Complete Translation and Interpretation of 50 Key Documents Withheld for Over 35 Years. Element, Shaftesbury, Englanti 1992.
- Elitzur, Yoel: ANCIENT PLACE NAMES IN THE HOLY LAND. PRESERVATION AND HISTORY. The Hebrew University Magnes Press, Jerusalem 2004.
- Engel, Ivan: GRAMMATIK I GAMMALTESTAMENTLIG HEBREISKA. Almqvist&Wiksell, Nacka, Ruotsi 1987. 2. painos.
- ENSIMMÄINEN MOOSEKSEN KIRJA SANA SANALTA HEPREA – SUOMI SEKÄ UUSI KÄÄNNÖS. Käännös: Mirja Ronning ja Lilja Ben-Kiki. Kesset, Jerusalem, Israel 1991.
- Eshel, Hanah: THE DEAD SEA SCROLLS AND THE HASMONEAN STATE. Yad Ben-Zvi Press, Jerusalem, Israel 2004. (Hepreankielinen).
- Even-Shoshan, Abraham (toim.): A NEW CONCORDANCE OF THE BIBLE. קונקורדנציה חדשה לתנ"ך. Thesaurus of the Language of the Bible. Hebrew and Aramaic. Roots, Words, Proper names, Phrases and Synonyms. המלון החדש, Israel 2000. 5. painos. (Hepreankielinen).
- Finkelstein, Israel & Silberman, Neil Asher: THE BIBLE UNEARTHED. Archaeology's new vision of ancient Israel and the origin of its sacred texts. Touchstone, New York, USA 2002.
- Flusser, David: JESUS. The Hebrew University Magnes Press, Jerusalem, Israel 2001. 3. painos.
- FROM THE FOUNDATIONS. A LEXICON OF CONCEPTS IN JUDAISM. מן היסוד. Karta, Jerusalem, Israel 1986. (Hepreankielinen).
- Gascoigne, Bamber: KRISTIKUNNAN HISTORIA. Weilin+Göös, 1978 (Alkuteos: The Christians; käännös: Anja Haglund).
- Glatzer, Mordechai (toim.): COMPANION VOLUME. הארות. JERUSALEM CROWN. כּתָר יְרוּשָׁלַיִם. The Bible of the Hebrew University of Jerusalem. Jerusalem, Israel 2002.
- Goldberg, Harvey E. (toim.): THE LIFE OF JUDAISM. University of California Press, Berkeley, USA 2001.
- Goren, Shelomo (rabbi): האידרא רבה ומסורה לעם. ספר הר הבית. Jerusalem, Israel 2004.

(Hepreankielinen).

- Gower, Ralph: RAAMATUN IHMISTEN MAAILMA. Raamatun Tietokirja, Vantaa 1990. Suomeksi toimittanut: Risto K. Träff.
- Grant, Michael & Hazel, John: WHO'S WHO IN CLASSICAL MYTHOLOGY. Routledge, Lontoo, Englanti 2003.
- Gyllenberg, Rafael: UUDEN TESTAMENTIN KREIKKALAIS-SUOMALAINEN SANAKIRJA. Yliopistopaino, Helsinki 2001. 5. painos.
- Hallenberg, Helena & Perho, Irmeli: ARABIAA VASTA-ALKAJILLE – SEESAM AUKENE! Yliopistopaino, Helsinki 2002.
- Hanski, Jari: JUUTALAVISIHA SUOMESSA 1918-1944. Ajatus Kirjat, Helsinki 2006.
- Harviainen, Tapani & Illman, Karl-Johan (toimittaneet): JUUTALAINEN KULTTUURI. Otava, helsinki 1998.
- Har-Zahav, Tzvi: HEPREAN KIELIOPPI. 6-osainen. Tel-Aviv, Israel 1956. (Hepreankielinen). (הַרְצָה, צָבִי: דְּקָדוּק הַלְשׁוֹן הָעֵבֵרִית. הוֹצָאת מַחְבֵּרוֹת לְסִפְרוֹת. תַּל-אָבִיב יִשְׂרָאֵל 1956).
- Hazel, John: WHO'S WHO IN ROMAN WORLD. Routledge, Lontoo, Englanti 2002. 2. painos.
- Hämeen-Anttila, Jaakko: MARE NOSTRUM. LÄNSIMAISEN KULTTUURIN JUURILLA. Otava, Helsinki 2006. 3. painos.
- Hämeen-Anttila, Jaakko: ISLAMIN KÄSIKIRJA. Otava, Helsinki 2005. 5. painos.
- ISO RAAMATUN TIETOSANAKIRJA (3 osaa). Raamatun Tietokirja, Tikkurila 1972.
- Jastrow, Marcus: THE DICTIONARY OF THE TARGUMIM, THE TALMUD BAVLI AND YERUSHALMI, AND THE MIDRASHIC LITERATURE א – ת. חורב, Jerusalem, Israel 1903.
- JERUSALEM CROWN. כְּתָר יְרוּשָׁלַיִם. The Bible of the Hebrew University of Jerusalem. Jerusalem, Israel 2000.
- Josefus, Flavius: JUUTALAISSODAN HISTORIA. WSOY, Helsinki 2004. Käännös keikasta: Pauli Huuhtanen.
- Josephus, Flavius: THE NEW COMPLETE WORKS OF JOSEPHUS. Kregel, USA 1999. Käännös kreikasta englanniksi: William Whiston; kommentaari: Paul L. Maier.
- Karilas, Yrjö & Karilas, Tauno: HISTORIAN HAHMOJA. ELÄMÄKERRALLINEN HAKEMISTO. WSOY, Porvoo 1956.
- Kashani, Reuben: ISRAELIN JUHLAT JA KULTTUURIPERINNE. Beracha-kutannus. Kirjapaino Fram, Vaasa 1998.
- Kautzsch, E. (toim.): GESENIUS' HEBREW GRAMMAR. Clarendon Press, Oxford, Englanti 1910. 2. laajennettu englannin kielinen painos.
- Kedourie, Elie (toim.): THE JEWISH WORLD. REVELATION, PROPHECY AND HISTORY. Thames&Hudson, Lontoo, Englanti 1979.
- Klein, Ernst: A COMPREHENSIVE ETYMOLOGICAL DICTIONARY OF THE HEBREW LANGUAGE. Carta Jerusalem. The University of Haifa, Israel 1987.
- Kozodoy, Ruth: JUUTALAISET JUHLAPÄIVÄT. Opetushallitus, Helsinki 2001.
- KUKA ON KUKIN RAAMATUSSA. Valitut Palat, Helsinki 1996. (Toimittanut: Matti Konttinen; käännös englannista: Kai Takkula).
- Kuparinen, Eero: ALEKSANDRIASTA AUSCHWITZIIN. ANTISEMITISMIN PITKÄ HISTORIA. Atena Kustannus OY, Jyväskylä 1999.
- LeCornu, Hillary & Shulam, Joseph: A COMMENTARY ON THE JEWISH ROOTS OF GALATIANS. Academon, Jerusalem, Israel 2005.
- Leick, Gwendolyn: WHO'S WHO IN ANCIENT NEAR EAST. Routledge, Lontoo, Englanti 2002.
- Liljeqvist, Matti: HEPREA-SUOMI, ARAMEA-SUOMI. VANHAN TESTAMENTIN SANAKIRJA. Aikamedia Oy, Saarijärvi 2004.
- Liljeqvist, Matti: KREIKKA-SUOMI UUDEN TESTAMENTIN SANASTO. Aika Oy 2001.
- Madden, Thomas F. (toim.): RISTIRETKET. Gummerus 2005 (Alkuteos: Crusades - The Illustrated History; käännös: Veikko Ahola).
- Miles, Christopher & Norwich, John Julius: LOVE IN THE ANCIENT WORLD. Weidenfeld & Nicholson, Lontoo, Englanti 1997.

- Morag, Shelomo: STUDIES IN HEBREW. The Hebrew University Magnes Press, Jerusalem 2003. (Hepreankielinen).
- Moscati, Sabatino (toim.): THE PHOENICIANS. I.B.Tauris, Lontoo 2001.
- Myllykoski, Matti & Lundgren, Svante: MURHATUN JUMALAN VARJO. ANTISEMITISMI KRISTINUSKON HISTORIASSA. Yliopistopaino, Helsinki 2005.
- Nenonen, Mikko: NOITAVAINOT EUROOPASSA. IHMISEN PAHUUS. Atena, Jyväskylä 2007.
- Newman, Yacov & Sivan Gavriel: JUDAISM A - Z. LEXICON OF TERMS AND CONCEPTS. Jerusalem, Israel 1980.
- NOVUM TESTAMENTUM GRAECE. Nestle, E.; Aland, B. & Aland K. (eds.). Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, Saksa 1999. 6. painos.
- NOVUM TESTAMENTUM GRAECE ET LATINE. Nestle, E.; Aland, B. & Aland K. (eds.). Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, Saksa 2000. 4. painos.
- NOVUM 1-5. UUSI TESTAMENTTI SELITYKSIN. Raamatun Tietokirja, Vantaa 1980.
- NUORTEN UUSI TESTAMENTTI JA PSALMIT. Raamattu Kansalle Oy 2002.
- OPAS RAAMATUN MAAILMAAN. Valitut Palat, Helsinki 2000. (Toimittanut: Kaarina Turttila; käännös englannista: Kai Takkula).
- Pakarinen, Weikko: KREIKAN KIELIOPPI. SKS, Helsinki 1993. 6. painos.
- PYHÄ RAAMATTU. VANHA TESTAMENTTI KÄÄNNÖS VUODELTA 1933. UUSI TESTAMENTTI KÄÄNNÖS VUODELTA 1999. Raamattu Kansalle Oy. Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi 2000.
- RAAMATTU. VANHA TESTAMENTTI KÄÄNNÖS VUODELTA 1933. UUSI TESTAMENTTI KÄÄNNÖS VUODELTA 1938. VANHA JA UUSI TESTAMENTTI KÄÄNNÖS VUODELTA 1992. Genesis-Kirjat, Jyväskylä 1993.
- Riley-Smith, Jonathan: THE OXFORD ILLUSTRATED HISTORY OF THE CRUSADES. Oxford University Press, Oxford, Englanti 1995.
- Rosenthal, Franz: A GRAMMAR OF BIBLICAL ARAMAIC. Otto Harrassowitz, Wiesbaden, Saksa 1974. 4. painos.
- Salmi, J. W. & Linkomies, Edwin: LATINALAIS-SUOMALAINEN SANAKIRJA. Otava, Helsinki 2000. 16. painos.
- Samuelson, Norbert M.: JEWISH PHILOSOPHY. AN HISTORICAL INTRODUCTION. Continuum, Lontoo, Englanti 2003.
- Sana, Elina: KUOLEMAN LAIVA S/S HOHENHÖRN. JUUTALAISSPAKOLAISTEN KOHTALO SUOMESSA. WSOY, Helsinki 2004.
- SEPTUAGINTA. Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Afred Rahlfs. Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, Saksa 1979.
- Shechter, Yoseph: A LEXICON OF THE TALMUD. אוֹצֵר הַתְּלִמוּד. Dvir, Lod, Israel 2001. (Hepreankielinen).
- Shulam, Joseph & LeCornu, Hillary: A COMMENTARY ON THE JEWISH ROOTS OF ROMANS. Lederer, Baltimore, USA 1998.
- Steinsaltz, Adin: THE ESSENTIAL TALMUD. Basic Books, USA 1976. Käännös hepreasta englanniksi: Chaya Galai.
- Stiller, Ruben: SUOMI FINLAND. Teos, Helsinki 2006.
- Streng, Adolf V.: LATINALAIS-SUOMALAINEN SANAKIRJA. SKS, Helsinki 1997. 5th ed5. painos.
- Strong, James: THE NEW STRONG'S EXPANDED DICTIONARY OF BIBLE WORDS. Thomas Nelson, USA 2001.
- Tarmon, Asher & Uval, Ezri (suomeksi toim. Seppo & Paula Seppälä): HEPREAN VERBITAULUKOT. Uusi laajennettu laitos. Tamir, Jerusalem, Israel 1998. 4. painos.
- TEFILLIN. Habad, Jerusalem, Israel 1974. (Hepreankielinen). (תפילין. עיונים, הלכות ומנהגים, סיפורים. מכוון ליובאוויטש כפר חב"ד, ירושלים, ישראל 5734).
- THE HOLY BIBLE. OLD AND NEW TESTAMENTS IN THE KING JAMES VERSION. Thomas Nelson, Nashville, USA 1970.
- THE NEW SCOFIELD REFERENCE BIBLE. Toimittanut: C. I. Scofield, D. D. Oxford University Press, New York, USA 1967.

- THE NEW STANDARD JEWISH ENCYCLOPEDIA. New revised edition. Massada Press, Jerusalem, Israel 1975.
- Tunnustuskirjat (Suomen evankelis-luterilainen kirkko):
<http://www.nic.funet.fi/pub/doc/religion/christian/library/fi/tunnustuskirjat/>
- Unger, Merrill F.: RAAMATUNLUKIJAN KÄSIKIRJA. Raamatun Tietokirja, Vantaa 1986. Suomeksi toimittanut: Pekka Nieminen.
- Watson, David & Jenkins, Simon: JEESUS ENNEN JA NYT. Päivä, Hämeenlinna 1984. Käännös: Outi Toivari.
- Wilson, Edmund: THE SCROLLS FROM THE DEAD SEA. W.H.Allen, Lontoo, Englanti 1956. 4. painos.
- Wistrich, Robert S.: WHO'S WHO IN NAZI GERMANY. Routledge, Lontoo, Englanti 2002.
- Wright, W.: A GRAMMAR OF THE ARABIC LANGUAGE. Cambridge University Press, Cambridge, Englanti 1997. 3. painos.
- Yamauchi, Edwin: ENSIMMÄISTEN KRISTITTYJEN MAAILMA. Raamatun Tietokirja, Vantaa 1981. Käännös: Marja Liljeqvist.
- Young, Robert: YOUNG'S ANALYTICAL CONCORDANCE TO THE BIBLE. Hendrickson, Peabody, USA 2004.
- Lisäksi lukuisia internetsivustoja, joita en voi tässä yhteydessä yksityiskohtaisesti luetella.
- Rabbiinista hepreankielistä kirjallisuutta, jota ei ole tässä yhteydessä mielekästä luetella, niitä voit katsoa esimerkiksi kirjoituksista:
JUUTALAINEN NÄKÖKULMA TOORAAN
MIŠNAN TRAKTAATTI PIRKE AVOT SUOMEKSI
RABBIINISEN RAAMATUN PERINTEISET KOMMENTAARIT
RAAMATUN KASVIT HEPREAKSI
ym.

HUOMIO !

En ole käyttänyt kaikkia lähteitä juuri tässä kirjoituksessa, mutta kuitenkin haluan mainita ne lähteinä, koska olen ammentanut niistä tietouttani, vaikka en välttämättä pystyisikään aina erittelemään yksittäisiä teoksia ja niiden tietoja toisistaan. Jos sinulle herää kysymyksiä jostakin tietystä aiheesta, mainitsemastani asiasta tai lähteestä, tai et ole ymmärtänyt kaikkea mitä olen kirjoittanut: Ole hyvä, rohkaise mielesi ja kysy! Vastaan mielelläni kysymyksiin ja tarkennan epäselviksi jääneitä asioita ja aiheita.